

Vlaams
Parlement

ingediend op **13-K** (2020-2021) – Nr. 1
28 oktober 2020 (2020-2021)

Beleids- en begrotingstoelichting

Justitie en Handhaving
Begrotingsjaar 2021

1	INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	4
2	SAMENVATTING	6
3	TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	8
A.	Opvolgen van en rapporteren over mensenrechtenverdragen.....	8
B.	Een Vlaamse administratie justitie en handhaving	8
4	VLAAMSE JUSTITIE.....	10
A.	Begroting.....	10
1.	SAMENVATTING	10
2.	BELEIDSVELD OPGROEIEN	10
3.	BELEIDSVELD JUSTITIE EN HANDHAVING.....	11
3.1	Inhoudelijk structuurelement Welzijnswerk.....	11
3.2	Inhoudelijk structuurelement Justitiehuisen en elektronisch toezicht.....	13
4.	APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD.....	18
B.	Toelichting	21
1.	JEUGDDELINQUENTIE.....	21
1.1	SD 1. Krachtadig en responsabiliserend Jeugddelinquentiebeleid	21
1.1.1	OD 1. Het decreet jeugddelinquentierecht implementeren	21
1.1.2	OD 2. Bijkomende initiatieven voor een evidence-based aanpak van minderjarige delictplegers.....	22
2.	JUSTITIEHUIZEN, STRATEGISCH PLAN HULP- EN DIENSTVERLENING AAN GEDETINEERDEN EN GEÏNTERNEERDEN, EN JURIDISCHE EERSTELIJNSBIJSTAND	23
2.1	SD 1. Slachtoffers centraal in het Vlaams beleid	23
2.2	SD 2. Maximaal inzetten op het beperken van recidive en het bevorderen van re-integratie	24
2.2.1	OD 1. Een zinvol hulp- en dienstverleningsaanbod voor gedetineerden en geïnterneerden op maat.....	24
2.2.2	OD 2. Het elektronisch toezicht als gemeenschapsgerichte straf of maatregel	27
2.2.3	OD 3. De rol van de justitiehuisen in de gerechtelijke keten versterken en volop inzetten op indicatiestelling, risicotaxatie en risicomangement	28
2.2.4	OD 4. Een snelle, kordate en consequente opvolging en responsabiliserende begeleiding van daders	28
2.2.5	OD 5. De nodige aandacht voor daders met multi-problematieken.....	30
2.2.6	OD 6. Een structurele aanpak van radicalisering.....	31
2.3	SD 3. Een laagdrempelige, kwalitatieve en efficiënte juridische eerstelijnsbijstand	34
2.4	SD 4. Maximale optimalisatie van de werkprocessen	34
2.4.1	OD 1. Versterking van de samenwerking van de justitiehuisen en het VCET met justitie, politie, hulpverlening en lokale besturen	34
2.4.2	OD 2. Ontwikkeling van een <i>evidence based</i> beleid	36
2.4.3	OD 3. Digitalisering met het oog op een betere doorstroming van informatie en uitwisseling van gegevens.....	36
2.4.4	OD 4. Maximale aanpassing van de organisatie aan de hervormde gerechtelijke arrondissementen.....	37

5	HANDHAVING	38
A.	Begroting	38
B.	Toelichting	38
1.	VEILIGHEIDSBELID	38
1.1	SD 1. Het strafrechtelijk- en veiligheidsbeleid wordt op elkaar afgestemd	38
1.1.1	OD 1. Coördinatie tussen het Vlaams en federaal veiligheidskader	38
1.1.2	OD 2. Monitoring en evaluatie van strafrechtelijke en bestuurlijke prioriteiten	39
1.1.3	OD 3. Stroomlijnen van het strafrechtelijk- en bestuurlijk handhavingsbeleid	40
1.1.4	OD 4. Aanpak inspectiediensten stroomlijnen	40
1.1.5	OD 5. Meer inzetten op bestuurlijke handhaving	41
1.1.6	OD 6. De Europese onderzoeken tegen fraude in Vlaamse aangelegenheden coördineren via een interfederaal AFCOS	42
2.	Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving	42
2.1	SD 1. Implementatie en uitbreiding van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving ..	42
2.1.1	OD 1. Evaluatie van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving	42
2.1.2	OD 2. Implementatie van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving	43
2.1.3	OD 3. Tweede decreet inzake bestuurlijke maatregelen	43
3.	Bestuurlijke aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad	43
3.1	SD 1. Vlaanderen zet volop in op de bestuurlijke aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad	43
3.1.1	OD 1. Een decretaal kader ontwikkelen om tot een uniforme en gestroomlijnde aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad te komen	43
3.1.2	OD 2. Samenwerkingsakkoorden afsluiten voor een vlotte informatiedeling	44
3.1.3	OD 3. Inzetten op lokale samenwerkingsverbanden en ondersteuning	45
6	BESTUURSRECHTSPRAAK	45
A.	BEGROTING	45
1.	SAMENVATTING	45
2.	BELEIDSVELD BESTUURSRECHTSPRAAK	45
3.	PROGRAMMA PA: APPARAATKREDIETEN	46
B.	Toelichting	52
3.1	SD 1. Uitbouwen van de Vlaamse bestuursrechtspraak als hoeksteen van de Vlaamse rechtsstaat	52
3.1.1	OD 1. Digitaliseren van de procesvoering bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges ..	52
3.1.2	OD 2. Verder professionaliseren en optimaliseren van de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges	53
3.1.3	OD 3. Verder optimaliseren van de Vlaamse bestuursrechtspraakregels	54
3.1.4	OD 4. Onderzoeken van de mogelijkheid om te evolueren naar één Vlaams Bestuursrechtcollege	55
7	LIJST MET AFKORTINGEN	56
8	BIJLAGE: OVERZICHT VAN BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN	57

1 INLEIDING DOOR DE MINISTER

Het eerste jaar als de eerste Vlaams minister van Justitie en Handhaving was een erg bewogen jaar. Na slechts enkele maanden aan zet, werden we geconfronteerd met corona waardoor de normale werking van heel wat diensten werd omgegooid. Zo ook die van de justitiehuisen, de Family Justice Centers en ketenaanpak intrafamiliaal geweld, de coördinatoren hulp- en dienstverlening in de gevangenissen, het Vlaamse Centrum Elektronisch Toezicht (VCET) en de bestuursrechtscolleges. In een ijltempo moesten we ons aanpassen om de strafuitvoering niet in het gedrang te laten komen, wettelijke termijnen voor bijvoorbeeld beroepsprocedures bij de raad van vergunningsbetwistingen niet te overschrijden en slachtoffers van intrafamiliaal geweld niet in de kou te laten staan.

Maar ik denk ook dat we trots mogen zijn dat ik hier samen met mijn medewerkers ben in geslaagd. Ik heb er bijvoorbeeld, ondanks een stijging van 44% van de enkelbanden met GPS, werkelijk alles aan gedaan om voldoende enkelbanden te verzekeren en het mobiele team van het VCET bleef tijdens de lockdown, met de nodige veiligheidsvoorschriften, aan de slag om de justitiabelen te voorzien van een enkelband. Ik vroeg de voorzitters van de probatiecommissie gebruik te maken van hun bevoegdheid om de wettelijke termijn van één jaar voor de uitvoering van de werkstraf ambtshalve te verlengen en ging op zoek naar bijkomende prestatieplaatsen om de werkstraffen uit te voeren, om zo straffeloosheid te vermijden. Ik zorgde voor de aanwerving van twee bijkomende bestuursrechters om de doorlooptijd van de procedures te verkorten. Tijdens de lockdown opende ik een vluchthotel voor slachtoffers van intrafamiliaal geweld die hierdoor moeilijker een veilige plek konden vinden. De medewerkers van de Family Justice Centers en de ketenaanpak intrafamiliaal geweld zochten proactief contact met de betrokkenen in alle lopende dossiers om de vinger aan de pols te houden.

En zo zal ik ons samen met mijn medewerkers het komende jaar verder door de crisis loodsen. Zo voorzie ik in het kader van het relancebeleid nog twee bijkomende bestuursrechters om de doorlooptijd bij de bestuursrechtcolleges nog in te korten en de opgelopen achterstand te verwerken. Via de projectoproep voor innovatieve technologieën, in het kader van het relancebeleid, bijvoorbeeld zal een eerste stap ondernomen worden om de elektronische monitoring voor minderjarige delictplegers uit te bouwen. Hiervoor heb ik 2 miljoen euro recurrente middelen voorzien. Ten slotte heb ik via het relancebeleid ook nog 9 miljoen euro voorzien om de aanpak van intrafamiliaal geweld te versterken. Op basis van een grondig onderzoek waarbij alle stakeholders betrokken worden, is het mijn bedoeling om met een nieuw model van centra intrafamiliaal geweld gezinnen een duidelijke toegangspoort te geven, zonder in de plaats te treden van de bestaande initiatieven en hulpverlening, maar door alles te clusteren zodat slachtoffers op een laagdrempelige en toegankelijke manier verder geholpen kunnen worden.

De coronacrisis zal me bovendien ook niet weerhouden om het komende jaar werk te maken van nieuwe initiatieven. Zo zal ik een nieuw Agentschap Justitie en Handhaving oprichten om krachttijdig beleid te voeren en zal ik de cluster justitie versterken met 128 medewerkers die ik voorzien heb via het nieuw personeelsplan. Vlaanderen investeert hiermee in een krachtige, kwaliteitsvolle dienstverlening en zorgt voor een volwaardige

en sterke schakel in de strafuitvoering. Ik zal werken rond risicotaxatie, de kindreflex, radicalisering, een verbeterde werking van het elektronisch toezicht, digitalisering van de bestuursrechtscolleges en een krachtdadig en gestroomlijnd Vlaams handhavingsbeleid dat klaar is om de nieuwe uitdagingen aan te gaan.

2 SAMENVATTING

Met dit document leg ik de beleids- en begrotingstoelichting 2020-2021 voor aan het Vlaams Parlement.

Ik maak de balans op van het voorbije eerste werkjaar en blik vervolgens vooruit naar de beleidsinitiatieven die ik vooropstel voor het tweede werkjaar van deze regeerperiode. Deze beleids- en begrotingstoelichting is de doorvertaling van mijn beleidsnota Justitie & Handhaving 2019-2024 voor het eerste jaar van deze legislatuur. Ik volg de structuur van de beleidsnota, met inbegrip van de daarin opgenomen strategische en operationele doelstellingen. Voor de omgevingsanalyse verwijs ik graag naar mijn beleidsnota Justitie en Handhaving 2019-2024.

Ik blijf me inzetten voor een vlotte en goede werking van een gemeenschapsgerichte justitie met aandacht voor een snelle, kordate en consequente opvolging van diegenen die de regels overtreden. Ik focus daarbij op responsabilisering en het beperken van recidive.

Ik zal slachtoffers helpen om de weg te vinden doorheen hun juridisch proces en hen bijstaan. Waar sommigen nog altijd hun weg niet vinden naar de bestaande dienstverlening in de maatschappij, is het aan de Vlaamse Justitie om hen zelf aan te spreken en hulp te bieden afgestemd op de noden van slachtoffers. Daarbij heb ik oog voor specifieke kwetsbare slachtoffergroepen zoals slachtoffers van tienerpooiers, seksueel geweld, intrafamiliaal en eengerelateerd geweld.

Om te voorkomen dat er nieuwe slachtoffers gemaakt worden, zet ik in op een nauwgezette begeleiding van delinquenten, binnen en buiten de gevangenis. Bij de opvolging van delinquenten moeten de justitiehuizen vlot samenwerken en informatie uitwisselen met de gevangenis en de centra voor daderhulp. Hierin investeren is belangrijk, niet enkel om de re-integratie van daders in onze maatschappij te bevorderen, maar vooral om toekomstig slachtofferschap te voorkomen.

In het kader van het jeugddelinquentiebeleid geef ik uitvoering aan het decreet en monitor ik de effecten daarvan op het terrein. De benodigde opvangcapaciteit en een evidence-based aanpak van minderjarige delictplegers wordt uitgebouwd om de toekomstige uitdagingen aan te gaan.

Gedetineerden en geïnterneerden moeten beroep kunnen doen op een zinvol en aangepast hulp- en dienstverleningsaanbod binnen de Vlaamse gevangenis zodat ze tijdens hun detentie kunnen werken aan een geslaagde re-integratie en beperking van recidive. Om dit te realiseren zijn inspanningen van alle betrokken ministers van belang. Ik ondersteun en coördineer daarom hun bijdrage aan het nieuwe strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden 2020-2025.

Om tegemoet te komen aan de stijgende aantal opdrachten voor elektronisch toezicht plan ik een belangrijke investering in personeel en materiaal. Daarnaast evalueer en

optimaliseer ik de processen van het elektronisch toezicht, met bijzondere aandacht voor de informatiedoorstroming naar de partners.

De justitiehuisen vormen een belangrijke schakel in de gerechtelijke keten. Om deze schakel te versterken zet ik volop in op indicatiestelling, risicotaxatie en risicomangement. Om een snelle, kordate en consequente opvolging van daders binnen de justitiehuisen te verzekeren zal ik de richtlijnen, methodologie en opleiding van de justitieassistenten bijsturen. Het is immers belangrijk dat zij beschikken over een duidelijk werkkader en -instrumenten.

Met de justitiehuisen en de coördinatie van de hulp- en dienstverlening binnen de gevangenissen lever ik een belangrijke bijdrage aan de structurele aanpak van radicalisering. Binnen de gevangenis muren wordt samengewerkt en informatie gedeeld zodat de reclassering van personen die opgevolgd worden in het kader van gewelddadig extremisme grondig voorbereid wordt. Eénmaal de betrokkene in vrijheid wordt gesteld zal de opvolging in de maatschappij verdergezet worden door de justitiehuisen. Hiertoe werken de justitiehuisen optimaal mee aan de goede informatie-uitwisseling in het kader van de LIVCs. Zo laat ik het traject binnen de gevangenis naadloos aansluiten bij het traject buiten de gevangenis.

Ik ontwikkel een stevige basis voor bestuurlijke handhaving in Vlaanderen: het kaderdecreet bestuurlijke handhaving wordt geëvalueerd en aangevuld met een tweede tranche met bestuurlijke herstelmaatregelen. En via bestuurlijke handhavingsmiddelen wil ik vermijden dat de georganiseerde misdaad, ondermijnende criminaliteit en criminele bendes misbruik maken van Vlaamse en lokale maatregelen en procedures. Ik maak werk van een decretaal kader hiervoor, zodat ook lokale besturen gewapend zijn om de strijd aan te gaan tegen georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. In dit kader bekijk ik ook de mogelijkheden om maximaal informatie te delen tussen lokale besturen en andere overheidsdiensten.

Tot slot loods ik de Vlaamse Bestuurscolleges binnen in de 21^e eeuw door volop in te zetten op digitalisering van hun procedures en interne werking. De volledige procesvoering moet – vanaf de indiening van een beroep tot de betekening van een arrest – digitaal kunnen functioneren. Het digitaal loket moet daarom uitgroeien tot een innovatief en klantvriendelijk digitaal platform waardoor de volledige administratieve afhandeling van de procedure bij de bestuursrechtscolleges digitaal kan verlopen. Daarnaast streef ik naar snellere vergunnings- en beroepsprocedures. Het verder inkorten van de huidige plank- en doorlooptijd van de dossiers bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen is dus noodzakelijk, zodat een betwistingsdossier sneller kan worden afgerond. Ik zal bovendien blijven investeren in extra bestuursrechters en ondersteunend personeel, zodat burgers, ondernemingen en overheden erop kunnen vertrouwen dat rechtsgeschillen niet alleen kwaliteitsvol, maar ook binnen een redelijke termijn beslecht kunnen worden.

3 TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

A. OPVOLGEN VAN EN RAPPORTEREN OVER MENSENRECHTENVERDRAGEN

Vlaanderen zet principieel en volop in op het respecteren van mensenrechten, zowel in het binnenlands als in het buitenlands beleid. De mensenrechten zijn onder meer verankerd in verdragen op het niveau van de Verenigde Naties en de Raad van Europa. De verdragspartijen bij deze verdragen moeten regelmatig rapporteren aan deskundigencomités, die op basis van deze rapporten in dialoog gaan met de betrokken staten en aanbevelingen formuleren.

Deze rapporteringen bieden een gelegenheid tot interne reflectie en laten toe om Vlaamse goede praktijken op het internationale toneel toe te lichten. Ik zal daarom inzetten op een kwalitatieve rapportering in samenwerking met het middenveld. Ik zal ook, in samenwerking met het Vlaams Parlement, inzetten op een transparante opvolging van de aanbevelingen van de internationale controlemechanismen. Deze aanbevelingen kunnen ons helpen om de mensenrechtenstandaarden nog beter in het Vlaamse beleid te integreren. Daarom verzoek ik hen hun aanbevelingen waar mogelijk op deelstaatniveau te formuleren.

Tussen september 2019 en september 2020 heb ik deelgenomen aan constructieve dialogen met het Mensenrechtencomité en het Comité voor Economische, Sociale en Culturele Rechten. Daarnaast heb ik gerapporteerd in het kader van de Universal Periodic Review, het Europees Sociaal Handvest en het VN-verdrag over Gedwongen Verdwijningen. Het komende jaar lever ik een bijdrage voor de Universal Periodic Review, alsook constructieve dialogen met het Comité tegen Foltering en het Comité voor de Uitbanning van Rassendiscriminatie. Verder zal ik ook rapporteren over het Europees Sociaal Handvest.

B. EEN VLAAMSE ADMINISTRATIE JUSTITIE EN HANDHAVING

Tot nu toe zaten de Vlaamse bevoegdheden rond justitie, handhaving en bestuursrechtspraak versnipperd binnen verschillende beleidsdomeinen. Dit bemoeilijkte de geïntegreerde aanpak van misdrijven en inbreuken en maakte het onmogelijk om een Vlaams Justitie- en Handhavingsbeleid gestalte te geven. Daarom zal ik door de bundeling van deze bevoegdheden een coherent, effectief en efficiënt beleid kunnen voeren. Hierbij zal ik erover waken dat de bestuurlijke handhaving en het strafrechtelijk beleid elkaar beter aanvullen, zodat iedere inbreuk de gepaste reactie krijgt. Ook zal ik hierbij een coördinerende rol opnemen en onderzoeken hoe we de bestuurlijke handhavingprocedures en het handhavingsbeleid zoveel mogelijk kunnen stroomlijnen binnen zoveel mogelijk beleidsdomeinen.

Om een krachtadig beleid te kunnen verwezenlijken, is er voldoende transparantie en efficiëntie vereist in de werking en organisatie van de verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse administratie. Ik zal daarom ook komaf maken met de versnippering van deze

bevoegdheden binnen de administraties. Ik breng daarom de justitiehuisen, het VCET, de juridische eerstelijnsbijstand, de coördinatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden, de coördinatie van de ketenaanpak en de Family Justice Centers, het algemeen handhavingsbeleid en de bestuursrechtspraak samen in een nieuw Agentschap Justitie en Handhaving binnen het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. Wat betreft de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het jeugddelinquentierecht, werd er tussen de minister van Justitie en Handhaving enerzijds, en de minister van Welzijn anderzijds, een protocol overeengekomen, waarin de gedeelde bevoegdheden worden beschreven.

Om de overheveling naar het nieuwe agentschap in goede banen te leiden werd er een externe transitiemanager aangesteld. Daardoor kan er gewaakt worden over de continuïteit van de opdrachten, maar tegelijk ingezet worden op een snelle, maar doordachte overheveling naar het nieuw agentschap. Doorheen deze oefening is het van belang dat het personeel hier mee in betrokken wordt om naar een gedragen visie te gaan voor de Vlaamse justitie. Ik reken er op om dit in de loop van volgend jaar af te ronden, zodat we het Vlaams justitiebeleid als aparte entiteit ook opnieuw in de verf kunnen zetten.

4 VLAAMSE JUSTITIE

A. BEGROTING

1. SAMENVATTING

TOTAAL – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT, STRATEGISCH PLAN HULP- EN DIENSTVERLENING AAN GEDETINEERDEN EN COMMISSIES JURIDISCHE EERSTELIJSBIJSTAND excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	80	6.606	0	17.122	17.339
Bijstelling BO 2021	0	301	0	133	-25
BO 2021	0	6.907	0	17.255	17.314

PROGRAMMA GC – WELZIJN (minister Demir)

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	80	6.606	0	17.122	17.339
Bijstelling BO 2021	0	301	0	133	-25
BO 2021	0	6.907	0	17.255	17.314

2. BELEIDSVELD OPGROEIEN

Wat de middelen voor het beleid rond jeugddelinquentie betreft, verwijs ik naar de beleids- en begrotingstoelichting van mijn college-minister Beke waarmee ik deze bevoegdheid deel.

3. BELEIDSVELD JUSTITIE EN HANDHAVING

3.1 INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT WELZIJNSWERK

WELZIJNSWERK, MVG excl. DAB (minister Demir)

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	1.258	24	1.282	1.258	24	1.282
Toelagen (interne stromen (IS))	1.366	-342	1.024	1.457	-433	1.024
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal incl. overflow	2.624	-318	2.306	2.715	-409	2.306
Overflow	0	0	0	158	-158	0
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

In 2020 werd een eenmalig krediet van 342 keuro in vastleggings- en vereffeningskrediet voorzien om de Commissies Juridische Bijstand te aligneren op een kalenderjaar – dit wordt in 2021 teruggezet. Andere factoren die impact hebben op de kredieten van dit ISE zijn de index en de terugdraai overflow.

DEPARTEMENT WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

GB0-1GCE2EC-WT - HULP- EN DIENSTVERLENING AAN GEDETINEERDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel staan de middelen voor de uitvoering van het strategisch plan voor hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. De centra voor algemeen welzijnswerk worden gesubsidieerd voor de organisatieondersteuning. Daarnaast zijn hier werkingskredieten opgenomen voor de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Voor inhoudelijke toelichting, zie 4.B.2.2.1 (OD 1 onder SD 2.).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	1.258	1.258
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	1.258	1.258
<i>Index</i>	24	24
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2021	1.282	1.282
Aanwending VAK-ruiter		

GB0-1GCE2EW-IS – COMMISSIES VOOR JURIDISCHE BIJSTAND (CJB)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De middelen binnen dit artikel dienen voor de organisatie van de juridische eerstelijnsbijstand. Onder eerstelijnsbijstand wordt verstaan de juridische bijstand die verleend wordt door advocaten in de vorm van praktische inlichtingen, juridische informatie, een eerste juridisch advies of de verwijzing naar een gespecialiseerde instantie of organisatie.

De organisatie van de juridische eerstelijnsbijstand is in handen van de commissies voor juridische bijstand. In elk gerechtelijk arrondissement is er een dergelijke commissie, paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van de balie en vertegenwoordigers van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en erkende organisaties voor juridische bijstand. Voor inhoudelijke toelichting, zie 4.B.2.3 (SD 3).

Kredietevoluitie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	1.366	1.457
<i>Overflow BA 2020</i>	0	- 91
BA 2020 excl. overflow	1.366	1.366
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	- 342	- 342
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2021	1.024	1.024
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Reden
Naar GB0-1GAF2ZZ-LO	-342	-342	Terugzetting middelen kalenderjaar
TOTAAL	-342	-342	

3.2 INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT**JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT, MVG excl. DAB**

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	14.498	451	14.949	14.624	384	15.008
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal incl. overflow	14.498	451	14.949	14.624	384	15.008
Overflow	0	0	0	67	-67	0
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

In 2021 is er 14.949 keuro in vastleggingskrediet en 15.008 keuro in vereffeningskrediet voorzien voor het ISE Justitiehuisen en elektronisch toezicht. Er wordt een extra budget van 1.250 keuro in vastleggings- en vereffeningskrediet voorzien voor enkelbanden. De te verwachten bijkomende ontvangsten vanuit de federale overheid worden opgenomen in vastleggings- en vereffeningskrediet. Tenslotte hebben indexerings, terugdraai overflow en overheveling naar andere begrotingsartikels een impact.

DEPARTEMENT WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

*Ontvangsten***GB0-9GCEAHA-OW - JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het artikel wordt gebruikt voor de terugvordering van kosten voor enkelbanden en ten onrechte uitbetaalde leefvergoedingen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2020	80	0	0
Bijstelling BO 2021	0	0	0
BO 2021	80	0	0

GB0-9GCETHA-OW - JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In het kader van de uitvoering van alternatieve gerechtelijke maatregelen in de samenleving wordt beroep gedaan op externe diensten die daar projecten voor hebben opgezet. Deze projecten worden gesubsidieerd door de federale overheid en geëvalueerd door de afdeling justitiehuisen.

Teneinde toe te laten deze intermediaire rol te vervullen, dienen deze middelen maximaal aangewend te kunnen worden voor de hierboven vermelde doelstellingen. Vanuit besprekingen met de federale overheid beogen we naar de toekomst toe de middelen over te dragen zodat de betoelaging van deze projecten rechtstreeks kan gebeuren door de afdeling justitiehuisen.

Om deze aanpak te kunnen uitvoeren werd een nieuw begrotingsfonds opgericht zodat het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin deze middelen op een efficiëntere wijze kan inzetten. Op basis van art 32 van decreet van 21/12/18 kunnen daarop inkomsten en uitgaven worden aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2020	0	6.606	0
Bijstelling BO 2021	0	301	0
BO 2021	0	6.907	0

De bijstelling van het budget is gebaseerd op de evolutie van de budgetten die de federale overheid voorziet voor deze projecten. Daarom werd de raming van de te verwachten ontvangsten bijgesteld.

*Uitgaven***GB0-1GCE2HA-WT – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het begrotingsartikel voorziet in de nodige kredieten voor de uitvoering van het beleid inzake elektronisch toezicht. De kredieten worden aangewend voor werkingskosten verbonden aan elektronisch toezicht, in het bijzonder de huur van het materiaal voor elektronisch toezicht (enkelbanden) en tolkkosten, de uitbetaling van een leefvergoeding (equivalent leefloon) voor personen onder elektronisch toezicht die over geen andere bestaansmiddelen beschikken en de toekenning van subsidies aan organisaties die instaan voor de omkadering van leermaatregelen (KB van 17.12.2003). Daarnaast wordt ook voorzien in een basisallocatie voor uitgaven ter ondersteuning van het beleid inzake justitiehuisen en elektronisch toezicht en een andere voor subsidies ter ondersteuning van het beleid inzake justitiehuisen en elektronisch toezicht.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	7.892	8.018
<i>Overflow BA 2020</i>	0	- 67
BA 2020 excl. overflow	7.892	7.951
<i>Index</i>	63	63
<i>Compensaties</i>	- 1163	- 1163
<i>Andere bijstellingen</i>	1.250	1.250
BO 2021	8.042	8.101
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Reden
Van GBO-1GAE2ZZ-WT	150	150	Verhoging budget voor subsidies van omkadering leermaatregelen
Naar GBO-1GAE2ZZ-WT	- 613	- 613	Terugzetting van budget dat bij BA 2020 eenmalig werd herschikt
Naar GBO-1GAE2ZZ-WT	-700	-700	Terugzetting van budget dat bij 2BA 2020 eenmalig werd herschikt
TOTAAL	-1163	-1163	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Extra budget enkelbanden en werkstraffen	1250	1250
TOTAAL	1250	1250

- Toelichting bijstelling : Via relance werd ook een bijstelling gevraagd van het budget voor enkelbanden, enerzijds gezien de stijging van 44% elektronisch toezicht bij voorlopige hechtenis tijdens corona en anderzijds gezien ook het gewone gebruik van elektronisch toezicht blijft stijgen. Het VCET meet momenteel haar hoogste dagcijfer ooit. Daarom is het niet enkel belangrijk om bijkomend materiaal te voorzien maar ook om te investeren in extra personeelscapaciteit, naast de 18 personeelsleden die nu reeds voorzien waren in het nieuwe personeelsplan. Daarnaast blijft ook het aantal werkstraffen stijgen. Door corona kon een heel deel van de werkstraffen niet uitgevoerd worden waardoor nu een groter aantal werkstraffen moet weggewerkt worden. Het is dus noodzakelijk om te investeren in bijkomende werkplaatsen, werkvloerprojecten en dispatchingsdiensten. Voor meer inhoudelijke toelichting, zie 4.B.2.2.2 (OD 2. onder SD2) en 4.B.2.2.4 (OD 4 onder SD2).

GBO-1GCE4HA-WT – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In het kader van de uitvoering van alternatieve gerechtelijke maatregelen in de samenleving wordt beroep gedaan op externe diensten die daar projecten voor hebben opgezet. Deze projecten worden gesubsidieerd en geëvalueerd door de federale overheid.

Op het ogenblik dat deze middelen zouden overgedragen worden via het begrotingsfonds justitiehuisen zouden deze uitgaven opgenomen worden in dit begrotingsartikel.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	6.606	6.606
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	6.606	6.606
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	301	301
BO 2021	6.907	6.907
Aanwending VAK-ruiter		

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Bijstelling te verwachten uitgaven op basis evolutie voorzien budget thans bij de federale overheid	301	301
TOTAAL	301	301

- Toelichting bijstelling: ik stel de te verwachten uitgaven voor subsidies aan deze projecten bij op basis van de evolutie van de budgetten bij de federale overheid die tot op heden rechtstreeks in staat voor de betoelaging.

4. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

APPAATSKREDIETEN - DEPARTEMENT WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

PROGRAMMA GA – GBO – DEPARTEMENT WVG (minister Demir)

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	0	0	0	3.187	3.187
Bijstelling BO 2021	0	0	0	8.413	8.413
BO 2021	0	0	0	11.600	11.600

Uitgaven

GB0-1GAEZZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft hier een nieuw begrotingsartikel waarop bijkomende middelen worden gealloceerd om personeel te werven voor de cluster Justitie.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	0	0
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	9.000	9.000
BO 2021	9.000	9.000
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Verhoging personeelscapaciteit cluster Justitie	9.000	9.000
TOTAAL	9.000	9.000

- Toelichting: Verhoging personeelscapaciteit cluster Justitie: ik voorzie in een bijkomend budget van 9.000 keuro om te voorzien in de versterking van de coördinatie van de Family Justice Centers en de ketenaanpak intrafamiliaal geweld. Voor bijkomende inhoudelijke toelichting, zie 4.B.2.4.1 (OD1 onder SD4).

GB0-1GAEZZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel werd gecreëerd bij BA 2020. Op dit begrotingsartikel zijn de middelen gealloceerd die zijn toegekend in het kader van nieuw beleid binnen de cluster Justitie met betrekking tot de apparaatskredieten van het Departement WVG.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	3.187	3.187
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	3.187	3.187
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	1413	1413
<i>Andere bijstellingen</i>	- 2.000	- 2.000
BO 2021	2.600	2.600
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Reden
Van GB0-1GCE2HA-WT	613	613	Terugzetting van budget dat bij BA 2020 eenmalig werd herschikt
Van QB0-1QCE2ND-WT	250	250	Transitiemanager
Naar GB0-1GCE2HA-WT	- 150	- 150	Verhoging van budget voor subsidies mbt omkadering van leermaatregelen
Van GB0-1GCE2HA-WT	700	700	Terugzetting van budget dat bij 2BA 2020 eenmalig werd herschikt
TOTAAL	1413	1413	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Terugdraai nieuw beleid formatie BO 2020 - Enkelbanden en begeleiding/behandeling	- 2.000	- 2.000
TOTAAL	- 2.000	- 2.000

- Toelichting terugdraai nieuw beleid formatie BO 2020 - Enkelbanden en begeleiding/behandeling: de terugdraai van nieuw beleid was voorzien in het regeerakkoord. In 2020 werd eenmalig een groter budget voorzien met het oog op de tender voor enkelbanden en de aanpassing en doorontwikkeling van Sipar en Siset.

B. TOELICHTING

1. JEUGDDELINQUENTIE

1.1 SD 1. KRACHTDADIG EN RESPONSABILISEREND JEUGDDELINQUENTIEBELEID

Binnen de Vlaamse bevoegdheden maken we werk van een gemeenschapsgerichte justitie die vertrekt van een snelle, kordate en consequente opvolging van diegenen die de regels overtreden. We focussen daarbij op responsabilisering en het beperken van recidive. We doen dat door een nauwere opvolging en door het aanbieden van aangepaste mogelijkheden tot re-integratie.

1.1.1 OD 1. HET DECREET JEUGDDELINQUENTIERECHT IMPLEMENTEREN

Als Vlaams minister van Justitie en Handhaving werk ik, in samenwerking met de minister van Welzijn, aan de implementatie van het decreet jeugddelinquentierecht. Aangezien het om een vrij nieuw decreet gaat (nog maar in werking is sinds september 2019) wil ik nagaan wat de impact is van dit decreet op het terrein. Op basis van de conclusies van het lopende onderzoek door het Steunpunt WVG zal ik in 2021 samen met mijn collega, de minister van welzijn, nagaan of er lacunes zijn waar tegemoet moet worden gekomen.

Het arsenaal aan maatregelen die we aanbieden aan de jeugdmagistraten, via het jeugddelinquentierecht, kan ook maar effect hebben, als ze ook goed uitgewerkt zijn op Vlaams niveau. Daarom zal ik mee toezien dat er extra capaciteit gecreëerd wordt door de minister van Welzijn, die instaat voor de financiering, de erkenning en het toezicht op de private en publieke organisaties die het aanbod in het kader van Integrale jeugdhulp en het jeugddelinquentierecht organiseren.

Vanaf volgend jaar worden er dan ook 150 bijkomende plaatsen gecreëerd in het private aanbod. Hierdoor zullen jongeren in een problematische leefsituatie of jongeren die slachtoffer zijn van een misdrijf niet meer noodgedwongen in de gemeenschapsinstellingen terecht komen. We denken hierbij bijvoorbeeld aan minderjarige slachtoffers van tienerpooiers.

Het is dus van groot belang dat we de noodzakelijke randvoorwaarden voor een vernieuwende aanpak realiseren. Hiertoe monitoren we onderbouwd de in- en uitstroom van de gemeenschapsinstellingen en het private aanbod voor jeugddelinquenten om capaciteitsproblemen te ondervangen en zo een gevoel van straffeloosheid tegen te gaan. Ik waak mee over de uitrol van de renovatie en uitbreiding van de gemeenschapsinstellingen en stuur bij waar nodig. In 2021 starten we ook met de voorbereidingen voor de uitbreiding van de gemeenschapsinstelling De Grubbe te Everberg naar een capaciteit van 80 plaatsen. Het Vlaams detentiecentrum in Tongeren werd ondertussen gesloten en de minderjarigen zijn ondergebracht in een meer aangepaste setting te Beveren.

Door bijkomende differentiatie met het tijdelijk experiment inzake kortverblijf dat in het kader van Corona werd uitgewerkt (60 plaatsen kortverblijf) worden nieuwe, aangepaste en bijkomende

instroommogelijkheden aangeboden. Door elk verblijf te koppelen aan een uitstroombegeleiding willen we jongeren die tijdelijk in de gemeenschapsinstelling verblijven intensief volgen.

1.1.2 OD 2. BIJKOMENDE INITIATIEVEN VOOR EEN EVIDENCE-BASED AANPAK VAN MINDERJARIGE DELICTPLEGERS

Om de effectiviteit van de opgelegde maatregelen zoals bepaald in het decreet jeugddelinquentierecht, te meten, zal ik een overzichtelijke en toegankelijke interventiedatabank creëren. Daarvoor heb ik een werkgroep opgericht met Vlaamse experts zowel met een achtergrond uit de wetenschap, de praktijk, vanuit ervaring en beleid. Ik ben reeds in overleg gegaan met Nederland, en wil op basis van hun ervaringen investeren in het versterken van bestaande initiatieven inzake kennisontwikkeling en kennisdeling via een gebruiksvriendelijke en toegankelijke databank. Hiertoe stimuleren we onderzoek naar interventies, ondersteunen we het werkveld voor ontwikkeling van goede praktijken en laten we vergelijkingen naar wat werkt toe.

Ook werk ik via een aantal lokale projecten met de magistratuur zelf aan een lik-op-stuk beleid voor kleinere criminaliteitsvormen. Die projecten zullen volgend jaar ook uitgebreid worden tot jeugddelinquenten. Er zijn een aantal projecten lopende in Limburg (project M) en er start een project in Antwerpen en Mechelen (project SAMEN) die dergelijke criminaliteitsvormen snel wil afhandelen door hen na hun vating onmiddellijk voor te leiden voor de rechtbank en daar ook snelle en gepaste maatregelen op te leggen (cfr. infra).

Als coördinerend minister in het kader van de Vlaamse bijdrage aan de Kadernota Integrale Veiligheid zal ik, nu er een nieuwe federale regering is, tevens aandringen op de systematische aanpak en opvolging van minderjarige veelplegers.

Verder ga ik, samen met collega Beke, meer inzetten op de ketenaanpak in het kader van jeugddelinquentie, zoals het project Kompas+ in Antwerpen, waarbij er een samenwerking wordt opgezet tussen justitie, politie, lokale actoren en de jeugdhulpverlening. Met dit project wordt aan de slag gegaan met minderjarige veelplegers, waar ook vaak achterliggend een problematische situatie thuis en in de omgeving zit. Minderjarigen met gewelddadig gedrag, zijn dikwijls onderdeel van een groter crimineel milieu en plegen vaak diverse criminele feiten. Via de ketenaanpak worden ze zowel door actoren van het parket, jeugdrechtbank, politie en begeleidende diensten in een gecoördineerd traject opgevolgd. Op deze manier kan niet alleen afgestemd worden tussen de verschillende diensten maar ook korter op de bal gespeeld worden. Ik lanceer, samen met mijn collega-minister van Welzijn, een wetenschappelijke studie naar de resultaten van deze ketenaanpak zodat deze methode evidence-based gevaloriseerd kan worden met het oog op een verdere uitrol in Vlaanderen. Want bestraffen is belangrijk, maar verder opvolgen om recidive te voorkomen, is nog belangrijker.

Ten slotte heb ik, tevens in overleg met mijn collega-minister van Welzijn, het gebruik van videoconferentie verder uitgewerkt om het aantal overbrengingen van jongeren te beperken. Hiertoe werd een uitvoeringsbesluit definitief goedgekeurd. Dit systeem ontlast iedereen: de procedure zal efficiënter verlopen, het zorgt voor een stevige kostenbesparing en het veiligheids- en vluchtrisico bij het transport zal verminderen. De rechten en de keuzevrijheid van de jongeren blijven wel gewaarborgd om nog altijd persoonlijk contact te hebben met de jeugdrechter.

Finaal moet ook de overgang van minder- naar meerderjarigheid adequater gebeuren bij jeugddelinquenten. Bij minderjarigheid vallen ze onder de diensten van mijn collega minister van

Welzijn, bij meerderjarigheid gaan ze voor opvolging over naar de justitiehuizen, die onder mijn bevoegdheid ressorteren. Tussen beide diensten moeten er dus afspraken gemaakt worden om die overgang zo vlot mogelijk te laten verlopen, zodat er geen lacunes meer zouden zijn.

2. JUSTITIEHUIZEN, STRATEGISCH PLAN HULP- EN DIENSTVERLENING AAN GEDETINEERDEN EN GEÏNTERNEERDEN, EN JURIDISCHE EERSTELIJNSBIJSTAND

2.1 SD 1. SLACHTOFFERS CENTRAAL IN HET VLAAMS BELEID

De basis van mijn justitieel beleid blijft het centraal plaatsen van slachtoffers. We luisteren nog te weinig naar slachtoffers. Daarom wil ik extra gaan investeren in de diensten slachtofferonthaal. Zij moeten immers op maat en tempo van het slachtoffer kunnen werken en elk slachtoffer is anders. Het ene slachtoffer heeft voldoende met één gesprek van een kwartier, het andere heeft nood aan meerdere langdurige gesprekken en bijvoorbeeld bijstand bij inzage in het dossier of tijdens de zitting in de rechtbank. De noden van slachtoffers zijn erg verschillend. Bovendien kan een slachtoffer in eerste instantie geen beroep willen doen op de diensten van slachtofferonthaal, maar wanneer de dader bijvoorbeeld na 10 jaar vrij komt onder voorwaarden, wel nood hebben aan een gesprek. Een opdracht van slachtofferonthaal stopt dan ook pas wanneer de dader niet langer opgevolgd wordt door justitie en kan dus erg lang duren. Het is dan ook belangrijk dat justitieassistenten slachtofferonthaal de tijd kunnen nemen om met slachtoffers om te gaan en hen ook proactief kunnen benaderen. Met de huidige bezetting van slechts 33 justitieassistenten slachtofferonthaal voor ruim 7000 dossiers per jaar, is dat geen evidente opdracht. Daarom zal ik, van de 128 extra medewerkers voorzien in het nieuwe personeelsplan, bij de dienst slachtofferonthaal 16 extra VTE inzetten wat een stijging van 50% van de bestaande personeelscapaciteit daar betekent.

Niet enkel de personeelscapaciteit is van belang, ik wil ook extra kwaliteit bieden aan slachtoffers. Daarom versterk ik de methodologie van de diensten slachtofferonthaal van de justitiehuizen en onderzoek ik de mogelijkheden om tot een meer proactieve en outreachende aanpak te komen in belangrijke fasen van de procedure zoals de wedersamenstelling, dossierinzage, bijstand zitting en tijdens de strafuitvoering. Om na te gaan wat hierbij beter kan, ga ik in de eerste plaats slachtoffers bevragen. Als ik hen centraal wil stellen, is het namelijk evident dat ik naar hen luister. Ik wil van hen horen wat zij goed vinden, wat zij minder goed vinden, waar zij nog nood aan hebben. Daarnaast wil ik ook de advocatuur en magistratuur bevragen want ook zij kunnen vanuit hun contacten met slachtoffers ons informatie aanleveren over hoe wij onze dienstverlening kunnen verbeteren zodat we nog beter kunnen aansluiten op de noden en behoeftes van slachtoffers.

Ook de samenwerking tussen de Zorgcentra na Seksueel Geweld en de diensten slachtofferonthaal wil ik verder versterken. Zo zullen de justitiehuizen vanaf volgend jaar als officiële partner worden opgenomen in de nieuwe lokale samenwerkingsovereenkomsten die per Zorgcentrum worden opgesteld. In deze overeenkomst zal ik duidelijk aangeven wat slachtoffers en het Zorgcentrumpersoneel van de justitiehuizen kunnen verwachten.

Om slachtoffers van seksueel geweld, zoals die van de Zorgcentra, nog beter te kunnen begeleiden, zorg ik bovendien voor een specifieke opleiding rond seksueel geweld voor de justitieassistenten

slachtofferonthaal. Op basis van de noden bij de justitieassistenten zelf wordt er een opleiding op maat voor hen uitgewerkt zodat ze nog meer handvaten krijgen om met slachtoffers om te gaan.

Verder onderzoek ik de mogelijkheden om slachtoffers beter te beschermen door het gebruik van een slachtofferapplicatie bij elektronisch toezicht. Ik vind het erg belangrijk dat er grondig wordt nagedacht over de toepassing van zo'n applicatie en de impact daarvan op slachtoffers. Daarom wil ik de praktische toepassing en randvoorwaarden in een werkgroep met belangrijke stakeholders zoals het VCET, de justitiehuisen, Family Justice Centers/ketenaanpak intrafamiliaal geweld, hulpverlening, politie, parket, strafuitvoeringsrechtbank, onderzoeksrechter en een expert gegevensdeling onderzoeken zodat we met alle betrokken partijen een bruikbaar en gedragen model kunnen uitwerken.

Slachtoffers van misbruik moeten daarenboven niet alleen erkend kunnen worden binnen een gerechtelijke procedure maar ook daarbuiten, onafhankelijk van hoe lang de feiten geleden zijn. Daarom zorg ik samen met mijn collega-ministers voor een permanente inbedding van de 'Erkennings- en bemiddelingscommissie voor slachtoffers van historisch misbruik' en bouwen we hun werking en hun toepassingsgebied verder uit.

Ten slotte werk ik, samen met de betrokken bevoegde ministers, namelijk de minister van Welzijn en de federale ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken, verder aan de evaluatie en hertekening van het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 inzake slachtofferzorg. De komende maanden zal ik aan de slag gaan met de input die ik, samen met de betrokken ministers gevraagd heb aan de verschillende arrondissementele raden voor slachtofferbeleid. Ook hierbij wil ik vertrekken vanuit het perspectief van de slachtoffers en wil ik bijgevolg loskomen van de klassieke triade (slachtofferhulp door de CAW, slachtofferonthaal door de justitiehuisen en politionele slachtofferbejegening).

2.2 SD 2. MAXIMAAL INZETTEN OP HET BEPERKEN VAN RECIDIVE EN HET BEVORDEREN VAN RE-INTEGRATIE

2.2.1 OD 1. EEN ZINVOL HULP- EN DIENSTVERLENINGSAAVBOD VOOR GEDETINEERDEN EN GEÏNTERNEERDEN OP MAAT

De hulp- en dienstverlening aan gedetineerden heeft zijn basis in het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Naar aanleiding van heel wat wijzigingen zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming en het nieuwe digitale systeem om de organisatie van de hulp- en dienstverlening in goede banen te leiden (ACSY), drong een bijsturing van dit decreet op het vlak van gegevensdeling zich op. Het proces voor deze bijsturing zit momenteel in zijn laatste fase. Het komende jaar werk ik dan ook verder aan het Besluit van de Vlaamse Regering dat uitvoering zal geven aan deze nieuwe bepalingen met betrekking tot gegevensverwerking en -deling van dit decreet. Gezien het hier gaat om gegevens die de verschillende hulp- en dienstverleningsactoren in de gevangenis verwerken, ga ik hiervoor vanzelfsprekend in overleg met de betrokken collega-ministers.

Zoals datzelfde decreet bepaalt, heb ik het afgelopen jaar, samen met mijn collega-ministers, geïnvesteerd in de opmaak van een nieuw en gedragen Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden. Op basis van onder andere een uitgebreide

omgevingsanalyse kwamen we zo tot vijf strategische doelstellingen die nauw aansluiten bij het regeerakkoord en die duidelijk aangeven waar we naartoe willen: een veiligere samenleving door een betere re-integratie, minder recidive en geen nieuwe slachtoffers. Er worden daarbij duidelijke prioriteiten gesteld: onderwijs, werk, welzijn, geestelijke gezondheid en wonen. Om deze doelstellingen concreet te maken, werden er een vijftigtal fikse acties geformuleerd. Om ten allen tijde afstemming te garanderen tussen deze acties, het overzicht te bewaren en waar nodig bij te sturen, zal ik een actieve coördinerende rol opnemen in de uitvoering en opvolging van dit plan. Ik laat me hiervoor bijstaan door de Gemengde Commissie waarin de verschillende stakeholders op Vlaams niveau zijn vertegenwoordigd.

Op basis van dit nieuwe Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, zal in de gevangenissen het proces opgestart worden voor de opmaak van de lokale actieplannen voor de komende jaren. De Vlaamse beleidscoördinatoren nemen hierin per gevangenis, samen met het lokaal beleidsteam van de gevangenis, een trekkende rol op.

Het komende jaar zal ik zelf vanzelfsprekend ook uitvoering geven aan een aantal acties die ik binnen mijn bevoegdheden heb geformuleerd in het strategisch plan. Zo heb ik, om te kunnen werken aan een meer evidence based hulp- en dienstverleningsaanbod, pas een procedure gelanceerd om na te gaan hoe de Vlaamse en Brusselse gevangenispopulatie eruit ziet en wat hun noden, behoeften en onderliggende problematieken zijn. Ik wil hier naar verschillende doelgroepen kijken zoals daders van seksueel en intrafamiliaal geweld, veelplegers, geradicaliseerden en gedetineerden met een psychische/psychiatrisch problematiek. Ook wordt daarbij bekeken welke drempels ex-gedetineerden ervaren wanneer ze vrijkomen en wat werkzame factoren zijn in het kader van een geslaagde re-integratie en welke randvoorwaarden hiervoor vervuld moeten zijn. Op basis hiervan wil ik dan het hulp- en dienstverleningsaanbod verder verfijnen, per doelgroep, zodat het nog meer kan leiden tot een geslaagde re-integratie en minder recidive. Daarnaast ga ik ook concreter aan de slag met de populatie zedendelinquenten in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen. Ik wil deze groep in kaart brengen, met bijzondere aandacht voor hun specifieke noden en problematiek. Ik wil bekijken welk aanbod nodig is om hieraan tegemoet te komen en leidt tot een betere re-integratie en minder recidive. Daarvoor ga ik onder andere kijken naar wat werkt in het buitenland. Op basis van de inzichten die hieruit voort komen, bekijk ik of ik de geformuleerde acties in het strategisch plan moet bijsturen. Ook de resultaten van de audit van het Rekenhof met betrekking tot de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, die zich momenteel in de laatste fase bevindt, zal ik op die manier analyseren.

Verder vind ik het belangrijk dat we met de hulp- en dienstverlening via alle beleidsdomeinen maximaal werken aan het bevorderen van de re-integratie, zodoende ook recidive te beperken en nieuwe slachtoffers te voorkomen. Prioritair daarbij zijn de beleidsdomeinen onderwijs, werk, wonen, welzijn en geestelijke gezondheid. Maar vanuit Justitie en Handhaving, en de andere beleidsdomeinen die onder mijn bevoegdheid vallen, wil ik ook mijn steentje bijdragen. Zo zal ik op basis van de resultaten van het succesvolle project 'Bos- en natuurbeheer als kans voor toekomstige ex-gedetineerden' van 2015 in een aantal gevangenissen met een groene omgeving opnieuw pilootprojecten opzetten. Concreet zal ik een specifiek opleidingstraject rond natuur-, bos- en landschapsbeheer voorzien en op het terrein van de gevangenis 'werkvloeren' creëren waar de gedetineerden hun opgedane kennis in de praktijk kunnen brengen. Daarnaast organiseer ik in samenwerking met de minister bevoegd voor Werk stages in het regulier economisch circuit

en in de sociale economie waar de gedetineerden in een echte werkomgeving ervaring kunnen opdoen zodat hun kansen op de arbeidsmarkt nog vergroot worden. Bovendien maak ik zo de bedrijven die fungeren als stageplaats warm om ex-gedetineerden in dienst te nemen en kunnen ze andere bedrijven stimuleren dat ook te doen. Daarnaast nemen mijn beleidscoördinatoren in de gevangenissen het voortouw om samen met de betrokken partners in deze processen ervoor te zorgen dat gedetineerden vanuit de gevangenis een nieuwe identiteitskaart kunnen aanvragen en dat de knelpunten rond het referentieadres worden weggewerkt. Zowel het hebben van een geldige identiteitskaart (die bijvoorbeeld vervalt tijdens detentie) en een referentieadres (bij gebrek aan een eigen domicilieadres wanneer ze bijvoorbeeld ambtelijk geschrapt werden) is cruciaal in (de voorbereiding van) de re-integratie om bijvoorbeeld een opname in een psychiatrisch ziekenhuis te regelen, op de wachtlijst van een sociale verhuurkantoor te komen of om een bankrekening te openen.

Maximaal werken aan re-integratie betekent ook aandacht hebben voor verschillende doelgroepen in de gedetineerdenpopulatie. Daarom wil ik me ook toeleggen op de populatie zedendelinquenten in de gevangenis (cfr. supra) en ga ik bekijken hoe ik de trajecten van het COSA-project - dat gericht is op een succesvolle re-integratie en het voorkomen van herval van zedendelinquenten om nieuwe slachtoffers te vermijden - door een combinatie van sociale steun, aansporing tot zelfredzaamheid en adequate monitoring, al van start kan laten gaan in de gevangenissen. Daarnaast wil ik ook de nodige aandacht besteden aan daders van intrafamiliaal geweld in de gevangenis. De ketencoördinatoren intrafamiliaal geweld brengen samen met de hulp- en dienstverlenende actoren het huidige aanbod voor daders van intrafamiliaal geweld tijdens detentie in kaart, evenals de leemtes en behoeften en formuleren concrete aanbevelingen om dit aanbod verder op punt te stellen. Ze gaan daarbij na op welke manier een meer uitgebreid en aanklappend aanbod aan gedragstraining tijdens detentie kan worden gerealiseerd voor daders van intrafamiliaal geweld om zo nieuwe slachtoffers te vermijden. Ten slotte werk ik ook het succesvolle Europese project 'Equi-x' ter preventie van gendergerelateerd geweld, gebaseerd op het internationaal erkend en wetenschappelijk onderbouwd H/M/D programma van Promundo, verder uit op maat van gedetineerden. Zo wil ik met mannen in gevangenissen aan de slag gaan om de link tussen mannelijkheid en geweld ter discussie te stellen, stereotiepe ideeën rond het klassieke man/vrouw denken te doorbreken en zo de kans op recidive te verminderen.

Om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat voor elke gedetineerde, is bovendien een multidisciplinaire aanpak nodig. Daarom zet ik ook in op een (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormen. Om na te gaan welke verbeteringen nodig zijn om de samenwerking binnen het huidige netwerkmodel van de hulp- en dienstverleningsactoren de komende jaren efficiënt en werkbaar te houden, evalueer ik samen met de verschillende bevoegde ministers en betrokken partners de samenwerking. Ik zal ook de hulp- en dienstverlening binnen de gevangenissen en de trajecten die justitieassistenten met ex-gedetineerden lopen op elkaar afstemmen. Hierbij wordt bijvoorbeeld aandacht geschonken aan de overdracht van begeleidingen binnen (door bijvoorbeeld de psychosociale dienst of de dienst Justitieel Welzijnswerk van het CAW) en buiten (door bijvoorbeeld de justitieassistent) de gevangenis. Daarnaast wil ik nog nauwer gaan samenwerken met het Directoraat-Generaal van de Penitentiaire Inrichtingen (DG EPI). Zo wil ik over thema's zoals digitalisering, de aanpak van radicalisering, de bouw van nieuwe gevangenissen en nieuwe vormen van detentie zoals transitiehuizen met hen in gesprek gaan om te bekijken hoe we het samen nog beter kunnen doen.

In die zin ga ik ook samen met DG EPI het huidige samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest herwerken. Ook de samenwerking met de lokale besturen wil ik versterken. Op basis van de ervaringen in Nederland, waar ze al langer structureel samenwerken met de lokale besturen, en de huidige praktijken in Vlaanderen, wil ik samen met de minister van Binnenlands Bestuur en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), de rol van de lokale besturen in het kader van de re-integratie van (ex-)gedetineerden bekijken en partnerschappen op dit vlak versterken.

2.2.2 OD 2. HET ELEKTRONISCH TOEZICHT ALS GEMEENSCHAPSGERICHTE STRAF OF MAATREGEL

Ik evalueer en optimaliseer de processen van het elektronisch toezicht, met bijzondere aandacht voor de informatiedoorstroming naar de partners. Zo zal ik de doelgroep van elektronisch toezicht in kaart brengen met aandacht voor de gepleegde feiten, de inbreuken tijdens het elektronisch toezicht, de reacties hierop en mogelijke verbetertrajecten. Op basis van de resultaten hiervan ga ik bekijken hoe ik met mijn beleid hieraan tegemoet kan komen en formuleer ik indien nodig aanbevelingen voor mijn federale collega-minister van Justitie. Daarnaast zoek ik een duurzame en professionele oplossing voor de ICT-infrastructuur van het VCET zodat ik de periodieke rapportering van data kan verbeteren en gebruik kan maken van moderne visualisatietools. Op die manier heeft mijn personeel betere en gebruiksvriendelijke tools om hun opdrachten uit te voeren en krijg ik betere input van data voor mijn beleid. Verder bekijk ik de mogelijkheid om een digitaal platform te bouwen om in een later stadium een interactieve dienstverlening aan te bieden aan de justitiabelen onder elektronisch toezicht. Zo zal het bijvoorbeeld voor zowel mijn personeel als de justitiabele makkelijker zijn om zijn uurrooster in het kader van het elektronisch toezicht te raadplegen en wijzigingen aan te brengen of aan te vragen waar nodig.

Gezien het maatschappelijk belang van de dienst, moet de continuïteit van de werking van het VCET ten allen tijde gegarandeerd kunnen blijven. Ik moet er zeker van kunnen zijn dat de justitiabelen onder toezicht steeds onder alle mogelijke omstandigheden gemonitord worden. Om dit te formaliseren werk ik een business continuity plan (BCP) uit. Dit plan werkt preventief de procedures uit om in geval van een ramp of stroompanne het VCET toe te laten de monitoring van de justitiabelen verder te zetten.

Sinds de lockdown in het kader van corona beslissen onderzoeksrechters er steeds meer voor om beklaagden thuis onder elektronisch toezicht in voorlopige hechtenis te plaatsen om op die manier zoveel mogelijk bewegingen in en uit de gevangenissen te vermijden. Het gebruik van deze modaliteit steeg zelfs met 44%. Deze beslissingen van de onderzoeksrechters hebben uiteraard een enorme impact op het personeel en materiaal van het VCET. Als verantwoordelijke minister zorg ik er dan ook voor dat er steeds voldoende enkelbanden zijn om aan de vraag te voldoen. In het kader van het relancebeleid werd voor bijkomend materiaal en personeel om de stijging door corona op te vangen dan ook 1.25 miljoen euro voorzien. Ook wat het personeelsbestand betreft, zorg ik voor versterking. Zo zullen 18 van de 128 nieuwe medewerkers uit het nieuwe personeelsplan (cfr. supra) aangeworven worden bij het VCET.

Ten slotte bekijk ik in samenwerking met de minister van Welzijn verder hoe ik de elektronische monitoring voor minderjarige delictplegers in uitvoering van het decreet jeugddelinquentierecht kan organiseren. Hiervoor doe ik onder meer beroep op de reeds opgebouwde expertise van de

justitiehuizen en het VCET bij de begeleiding en elektronische monitoring van volwassenen. Via de projectoproep voor innovatieve technologieën, in het kader van de relance, zal hier een eerste stap in ondernomen worden. Hiervoor heb ik 2 miljoen euro extra recurrent voorzien.

2.2.3 OD 3. DE ROL VAN DE JUSTITIEHUIZEN IN DE GERECHTELIJKE KETEN VERSTERKEN EN VOLOP INZETTEN OP INDICATIESTELLING, RISICOTAXATIE EN RISICOMANAGEMENT

Ik werk verder aan de ontwikkeling van een beleid op maat rond het gebruik van risicotaxatie-instrumenten binnen de justitiehuizen waarbij ik na ga welke instrumenten wanneer, hoe vaak, door wie, bij wie enzovoorts gebruikt moeten worden. Dit beleid moet de justitieassistent enerzijds ondersteunen bij het inschatten van het recidiverisico en moeten het professioneel oordeel van de justitieassistent structureren en onderbouwen. Anderzijds moeten de risicotaxatie-instrumenten ook ondersteunen bij het bepalen van wat nodig is om herhaling van criminaliteit te voorkomen en welke intensiteit van toezicht, opvolging en begeleiding nodig is in concrete casussen.

Op basis van kennis en ervaring opgebouwd binnen andere organisaties in Vlaanderen, Nederland en Scandinavische landen, werkt een werkgroep van experts risicotaxatie en medewerkers van de justitiehuizen momenteel op mijn vraag een voorstel uit. Dit voorstel zal ik vervolgens voorleggen aan verschillende klankbordgroepen met stakeholders zoals justitieassistenten, de psychosociale diensten van de gevangenen, parketten enz. Zo wil ik samen met de werkgroep tot een gedragen en doordacht beleid rond risicotaxatie komen.

Om de justitieassistenten te ondersteunen wanneer het beleid effectief geïmplementeerd wordt, heb ik van de 128 bijkomende medewerkers uit het personeelsplan alvast vijf psychologen voorzien om deze taak op zich te nemen. Daarnaast zullen deze psychologen ook waar nodig instaan voor verdiepingsdiagnostiek om zo de justitiabelen nog beter te kunnen doorverwijzen naar de hulpverlening.

2.2.4 OD 4. EEN SNELLE, KORDATE EN CONSEQUENTE OPVOLGING EN RESPONSABILISERENDE BEGELEIDING VAN DADERS

Ik evalueer de methodologie inzake elektronisch toezicht met bijzondere aandacht voor de begeleidings- en behandelingsmogelijkheden van de justitiabele onder elektronisch toezicht. Zo treedt de Wet Externe Rechtspositie in werking op 1 april 2021 en wil ik hiervan gebruik maken om de verschillende vormen van elektronisch toezicht verder af te stemmen op elkaar, alsook de begeleidingsmogelijkheden door het VCET en de justitiehuizen te verduidelijken. Zo toont onderzoek aan dat het hybride werken, het combineren van monitoring en begeleiding, werkt en bijdraagt aan recidivevermindering en de justitiabelen beter laat functioneren op verschillende gebieden. Het is van belang dat alle mensen onder elektronisch toezicht in aanmerking kunnen komen om de nodige begeleiding te krijgen die inzet op recidivebeperking en re-integratie, zodat het voor niemand enkel een maatregel gericht op controle dient te zijn.

Om het werk van de justitieassistenten nog verder te ondersteunen wil ik hen bijkomende handvatten geven. Zo ga ik een richtlijn met betrekking tot de inzet van controlemiddelen

implementeren zodat de justitieassistenten een duidelijkere houvast hebben bij het toezicht op daders. Daarnaast finaliseer ik ook een algemeen kader over informatiedeling zodat het voor de justitieassistenten duidelijk is welke info ze mogen delen met derden.

Ik wil ook verder inzetten op opleidingen en omkadering voor de justitieassistenten. Het is belangrijk dat zij bij de uitvoering van hun opdrachten altijd beroep kunnen doen op de laatste kennis van zaken, wetenschappelijke onderbouwing en bijkomende ondersteuning. Naar aanleiding van de nieuwe opdracht in het kader van het tijdelijk huisverbod ten aanzien van de uithuisgeplaatste zelf – naast de opdracht die ze al hadden ten aanzien van slachtoffer – organiseerde ik eerder dit jaar een opleiding rond de problematiek van intrafamiliaal geweld en een inleiding tot de kindreflex. Deze kindreflex is het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling bovendien op mijn vraag samen met de justitiehuisen aan het uitwerken op maat van de justitiehuisen. De kindreflex zal de justitieassistenten helpen om tijdens hun begeleidingen van volwassenen justitiabelen alert te zijn voor enerzijds ouderschap en de impact van een maatregel op de kinderen van de justitiabele (bv. wanneer vader plots thuis komt uit de gevangenis en een enkelband draagt) en anderzijds de veiligheid van kinderen. De kindreflex biedt daarbij concrete handvatten, ook in situaties van onveiligheid en verontrusting. Eind dit jaar is de ontwikkeling hiervan rond. Vervolgens wordt de herwerkte kindreflex geïmplementeerd en worden alle justitieassistenten hierrond opgeleid zodat na de zomer van 2021 elke justitieassistent hiermee in de praktijk aan de slag kan. Daarnaast voorzie ik in samenwerking met het Universitair Forensisch Centrum ook voor alle justitieassistenten, vanaf december 2020, een specifieke tweedaagse opleiding rond voornamelijk het daderluik van seksuele delinquentie die volledig geënt is op de noden op het terrein. Zo zal het onder meer gaan over daderprofielen, risico-inschatting en hoe ze complementair kunnen werken ten opzichte van het behandelaanbod. Het doel is om alle justitieassistenten, ook degene die extra worden aangeworven, tegen september 2021 opgeleid te hebben.

Tevens bekijk ik hoe ik bepaalde projecten structureel kan inbedden om zo de opvolging van daders te verbeteren. Zo werk ik via een aantal lokale projecten in samenwerking met de magistratuur aan een lik-op-stukbeleid voor kleinere criminaliteitsvormen (cfr. supra). Die projecten zorgen voor een snelle, krachtige en op maat gesneden reactie op criminaliteit door de samenwerking tussen verschillende partners binnen de strafrechtsketen, zoals de politie, het openbaar ministerie en de justitiehuisen. Er zijn een aantal projecten lopende in Limburg (project M), Antwerpen en Mechelen (project SAMEN) die dergelijke criminaliteitsvormen snel wil afhandelen door hen na hun vating onmiddellijk voor te leiden voor de rechtbank en daar ook snelle en gepaste maatregelen op te leggen, via de tussenkomst van de justitieassistent. Het is aan de magistratuur (en dus het federale niveau) om hier op in te zetten, maar op Vlaams niveau wordt een samenwerking opgezet tussen mezelf als minister van Justitie, de minister van Binnenlands Bestuur, en met de minister van Welzijn, om de lokale hulpverlening in de pregerechterlijke keten te versterken daarbij startend met een proefproject.. Verder gaan we in overleg met het federale niveau met het oog op de verdere uitrol van deze projecten want het is belangrijk dat de huidige straffeloosheid effectief snel en efficiënt aangepakt wordt.

Een ander project dat reeds in verschillende steden (met een aantal lokale verschillen) goed loopt, is de drugopvolgingskamer. Dat is een gespecialiseerde kamer binnen de rechtbank die de mogelijkheid verschaft aan de beklaagde om – onder toezicht van deze kamer – aan zijn of haar

drugprobleem te werken. De tussenkomst in de rechtbank en toeleiding naar de juiste drughulpverlening wordt georganiseerd door de justitieassistenten. Het komt er dus op neer dat, wanneer een rechter van oordeel is dat een ambulante behandeling niet zal volstaan om van een drugsverslaving af te raken, je als beklaagde ofwel meewerkt aan de drugopvolgingskamer ofwel een straf en/of boete krijgt. Daarbij moet de beklaagde zich gedurende een lange periode laten begeleiden en gedurende die periode één keer per maand voor deze gespecialiseerde kamer gaan bewijzen dat hij of zij clean is. Lukt dat, dan krijgt de beklaagde opschorting van straf.

Deze drugopvolgingskamers bestaan momenteel nog niet overal en er zijn bovendien ook nog heel wat verschillen over de bestaande kamers heen. Daarom wil ik, in overleg met mijn federale collega-minister van justitie, komen tot een uniforme en structurele werking van deze kamer en een bijhorende inzet van de justitieassistenten om zo druggerelateerde criminaliteit beter aan te kunnen pakken.

Daarnaast wil ik ook inzetten op de aanpak van tienerpooiers. Om dat zo gericht mogelijk te doen, is het belangrijk om beter zicht te krijgen op de problematiek en het profiel van daders. Daarom heb ik er alvast voor gezorgd dat het fenomeen tienerpooier in het registratiesysteem van de justitiehuisen bijgehouden kan worden. Ik ga ook verder het gesprek aan met mijn federale collega-ministers van Justitie en van Binnenlandse zaken om deze mogelijkheid ook in hun systemen te voorzien, zodat we de dossiers doorheen de strafrechtssketen kunnen volgen. Daarnaast start ik, binnen de reeds bestaande stuurgroep tienerpooiers, een specifieke werkgroep op bestaande uit vertegenwoordigers van de justitiehuisen, justitie op federaal niveau en politie. Via deze werkgroep wil ik nagaan hoe we de aanpak van tienerpooiers kunnen verbeteren en op basis daarvan acties formuleren die het daderluik van het bestaande actieplan rond tienerpooiers kan versterken.

Ten slotte werd de werking van de justitiehuisen beïnvloed door de coronacrisis. De werkstraffen werden daar het zwaarst getroffen. Door tijdelijke sluiting van werkplaatsen door de coronamaatregelen heeft de uitvoering van de werkstraf de afgelopen periode vertraging opgelopen. Tijdens de lockdown waren slechts 3% van de werkplaatsen operationeel. Daarom heb ik reeds bijkomende prestatieplaatsen gezocht en ben ik in gesprek gegaan met de voorzitters van de probatiecommissies. Maar ik wil nog verder gaan. Ik wil het globale kader van de uitvoering van de werkstraf herbekijken om zo meer uniform te werken over de huisen heen, maar er ook voor zorgen dat er een gebiedsdekkend aanbod is van prestatieplaatsen met de nodige aandacht voor minder evidente regio's en de mogelijkheden van weekend- of avondwerk. Op die manier wil ik ervoor zorgen dat elke werkgestrafte binnen de wettelijk voorziene termijn zijn werkstraf uitgeoefend heeft en straffeloosheid maximaal wordt tegengegaan.

2.2.5 OD 5. DE NODIGE AANDACHT VOOR DADERS MET MULTI-PROBLEMATIEKEN

Ik wil samen met mijn collega-minister van Welzijn de toegankelijkheid van de hulp- en dienstverlening voor de niet-gedetineerde justitiabelen met een psychische kwetsbaarheid verhogen. Op basis van een intensieve consultatie van het Vlaams Overlegplatform Geestelijke Gezondheid bij de zorgactoren en justitiehuisen werd het zorgaanbod en de samenwerking tussen zorg en justitiehuisen in kaart gebracht en een gezamenlijke visie op forensische hulpverlening uitgetekend (de template forensisch hulpverlening). Met deze input ga ik verder, met mijn collega-

minister van Welzijn, aan de slag om ervoor te zorgen dat iedere justitiabele een geschikt hulpverleningsaanbod vindt, onafhankelijk van de regio waar hij woont of de specifieke (multi-)problematiek waarmee hij kampt om zo te komen tot een vlotte samenwerking tussen de hulpverlening en de justitiehuisen.

Daarnaast werk ik met de minister van Welzijn en de federale ministers van Justitie en van Volksgezondheid verder aan de herziening van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Ik ga hiervoor in gesprek met de verschillende partners in het samenwerkingsakkoord en bekijk hoe ik met een herziening beter kan tegemoet komen aan de noden op het terrein. Ik bekijk ook, in samenwerking met de minister van Welzijn en diezelfde federale partners, of en hoe ik dit samenwerkingsakkoord kan opentrekken naar andere (multi-)problematieken.

Verder versterk ik de justitiehuisen ook met psychologen (cfr. supra) die indien nodig aan verdiepingsdiagnostiek doen om zo de justitiabelen beter te kunnen doorverwijzen naar de juiste hulpverlening.

2.2.6 OD 6. EEN STRUCTURELE AANPAK VAN RADICALISERING

Ik heb samen met de hulp- en dienstverlenende partners, de justitiehuisen en DG EPI een gezamenlijke visie ontwikkeld rond de aanpak van radicalisering in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen. Het gaat om een geïntegreerde visie en aanpak zodat een afgestemde multi-agency aanpak op maat van de geradicaliseerde gedetineerde mogelijk is. Daarbij streven we met alle partners naar disengagementstrajecten, op maat van elk individu, waar elke partner vanuit zijn expertise aan bijdraagt. Om deze visie in de praktijk om te zetten, hebben we verschillende werkinstrumenten uitgewerkt en bestaande instrumenten verder verfijnd. Zo wordt het gezamenlijke draaiboek voor de aanpak van radicalisering in de gevangenissen bijgestuurd, wordt het handelingskader van hulpverleners voor de begeleiding van geradicaliseerde gedetineerden bijgewerkt, evenals een meldingsprocedure opgestart bij deelname aan groepsactiviteiten van deze doelgroep, etc., dit alles om de informatie-uitwisseling tussen de actoren te versterken. Deze instrumenten worden de komende maanden in gebruik genomen in de lokale gevangenissen. Ik zet ook, samen met de dienst gevangeniswezen, het lokaal casusoverleg in de gevangenissen verder zodat we goed afgestemde hulp- en dienstverleningstrajecten voor deze doelgroep kunnen realiseren.

In samenwerking met de dienst gevangeniswezen werk ik het nieuw mandaat voor de justitiehuisen inzake reclassering van geradicaliseerden uit. Daarbij zullen de gespecialiseerde justitieassistenten radicalisering nog voor een gedetineerde met voorwaarden vrij komt, samen met de diensten binnen de gevangenis, de reclassering van de geradicaliseerde gedetineerden voorbereiden. Daarbij zal gekeken worden naar het traject van disengagement die de geradicaliseerde al gelopen heeft, wat de uitkomst is van de risicotaxatie en welke thuis- en netwerksituatie hij heeft bij vrijlating. Op basis van die factoren kan de justitieassistent een gemotiveerd advies verlenen aan de gevangenisdirecteur in het kader van de voorwaarden die moeten worden opgelegd. Door de brug tussen binnen- en buiten de gevangenis te slaan, kan de justitieassistent ook veel beter goedlopende trajecten verderzetten.

In dat kader is het wel belangrijk dat er de nodige informatiedeling en casusoverleg is binnen de gevangenis. Om dat juridisch-technisch mogelijk te maken, zal ik een voorstel doen van samenwerkingsakkoord met de federale overheid. Informatiedeling werd bovendien al als een ruimer probleem aangekaart in de commissies radicalisering van het federaal parlement. Daarom zal ik, om de informatiepositie van de Vlaamse overheid te versterken, vanaf november 2020 een verbindingsofficier met veiligheidsmachtiging installeren, die de informatie-uitwisseling tussen federale inlichtingen- en veiligheidsdiensten en diensten en voorzieningen van de Vlaamse overheid coördineert. De verbindingsofficier zal voor deze informatie-uitwisseling een kader voorleggen aan de Vlaamse Regering. Dit betekent dat de informatiestromen blijven bestaan, maar dat de verbindingsofficier ook in kennis wordt gesteld van deze informatie zodat die zich een globaal beeld kan vormen.

Ik zet ook in op verdere expertiseontwikkeling voor de opvolging van deze doelgroep. De experten radicalisering binnen de justitiehuisen zullen vanaf heden het Europees risicotaxatie-instrument VERA-R-2 tool gebruiken om juist in te schatten welke opvolging er nodig is. Ze hebben daar een specifieke opleiding voor gekregen en zullen ook de nodige informatie uitwisselen met het gevangeniswezen, die hetzelfde risicotaxatie-instrument gebruiken. Omdat dit een redelijk nieuw internationaal instrument is, zullen de justitiehuisen deelnemen aan een Europese evaluatieonderzoek over de tool. De justitiehuisen engageren zich tevens om deel te nemen aan Europees onderzoek naar de uitbreiding van een Europese databank met gegevens over terroveroordeelden, evaluatie en identificatie van disengagementprogramma's en -factoren en het ontwikkelen van een aanpak voor de re-integratie van terugkeerders.

Verder vind ik het van uiterst groot belang dat we, naast de expertise die we nu al hebben in de justitiehuisen, ook binnenshuis een multidisciplinair team voor handen hebben dat kan instaan voor de begeleiding van potentieel gewelddadige extremisten die binnen een mandaat opgevolgd worden door de justitiehuisen. In dat kader ben ik een samenwerking van één jaar opgestart met een externe partner die multidisciplinair te werk gaat. Maar ik wil, gedurende de looptijd van die subsidiëring bekijken hoe dat best binnen de justitiehuisen georganiseerd wordt onder meer rekening houdend met het trajectmatig karakter van de opvolging van mogelijk gewelddadig geradicaliseerde individuen in onze maatschappij, de rol en opdracht van alle in de opvolging betrokken actoren. Want in de realiteit komen er volgend jaar toch een groot aantal geradicaliseerden vrij, al dan niet onder voorwaarden. Voor de veiligheid van onze maatschappij investeren we in hun begeleiding. Het theologische aspect en/of ideologisch kader is één onderdeel van radicalisering. Ook andere zaken spelen hierbij een rol. Dikwijls is er immers sprake van andere vormen van criminaliteit, psychische of psychiatrische stoornissen, drugs, beïnvloeding, etc. Dat moet ook aangeboden worden, maar in het kader van een groter geheel en door personen die op de achtergrond in alle stilte met de betrokkenen en hun families werken.

De opvolging van geradicaliseerden door de lokale integrale veiligheidscellen (LIVC-R) is ook van groot belang, of zij nu onder de opvolging van de justitiehuisen staan of niet. Het is dan ook van belang dat zoveel mogelijk diensten die kunnen bijdragen aan die correcte opvolging de nodige informatie kunnen uitwisselen binnen die LIVC-R's. Daarom heb ik, in samenwerking met mijn collega van Binnenlands Bestuur, een eerste ontwerp van decreet goedgekeurd op de ministerraad dat de medewerkers van een aantal Vlaamse diensten en voorzieningen en gesubsidieerde

organisaties machtigt om deel te nemen aan een casusoverleg binnen een lokale integrale veiligheidscel inzake radicalisme, extremisme en terrorisme (LIVC-R). Dit betekent dat medewerkers die gebonden zijn door het beroepsgeheim kunnen deelnemen aan een LIVC-R en binnen dit kader zaken, die onder hun beroepsgeheim vallen, kunnen delen die betrekking hebben op het voorkomen van terroristische misdrijven. Het is belangrijk voor hen dat de zaken die daar aan bod komen, onder het gedeeld beroepsgeheim vallen. Het decreet wordt nog verder voorgelegd aan verschillende adviesraden en de Raad van State, om tegen eind 2020/begin 2021 afgerond te zijn.

Ik zal vervolgens de lokale besturen aanspreken om de justitiehuizen ook telkens uit te nodigen op die LIVC's wanneer justitiabelen besproken worden, zodat de justitiehuizen optimaal kunnen meewerken aan de goede informatie-uitwisseling binnen dat kader. Daarnaast zal er een kader uitgewerkt worden voor de input van de justitiehuizen in de gegevensbank 'Terrorist Foreign Fighters'.

In het verlengde van het LIVC-R decreet zal ik in samenwerking met mijn collega van Binnenlands Bestuur, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, en de betrokken sectoren een draaiboek opstellen waarin praktijkgerichte vragen over deelname aan een LIVC-R beantwoord worden om zo bezorgdheden omtrent informatiedeling weg te nemen.

Tenslotte ga ik, ook met mijn collega van Binnenlands Bestuur in overleg met de federale regering om een aantal andere noodzakelijke modaliteiten binnen het LIVC-R via samenwerkingsakkoord te regelen tussen Vlaanderen en de federale regering.

Verder willen we de strijd tegen radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie binnen alle beleidsdomeinen voeren. Daarom heb ik, in nauwe samenwerking met mijn collega van Binnenlands Bestuur die verantwoordelijk is voor de coördinatie en de opvolging van het actieplan, een nieuw Vlaams doelstellingenkader ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie opgesteld. Het doelstellingenkader voor dit nieuwe actieplan werd in juli 2020 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. In een volgende fase worden de doelstellingen geconcretiseerd in acties. Het wordt een dynamisch actieplan dat gaandeweg wordt bijgestuurd en aangevuld op basis van nieuwe evoluties of inzichten. Ik zal, wat mijn bevoegdheden betreft, het actieplan dus ook opvolgen en de uitvoering ervan permanent monitoren.

Maar laten we ook de slachtoffers van radicalisering en terrorisme niet vergeten. De terreuraanslagen in 2016 leerden ons dat zij dikwijls niet wisten waar ze terecht konden. Daar komt nu verandering in. Op het niveau van het federaal parket werd een centraal loket opgezet als aanspreekpunt en wegwijzer voor slachtoffers van een terreuraanslag of grote rampen. Ik engageer me om het centraal loket te 'versterken' met medewerkers van de diensten slachtofferonthaal werkzaam binnen de justitiehuizen. Mijn collega minister van Welzijn, zal op zijn beurt het centraal loket versterken met medewerkers van slachtofferhulp. Deze medewerkers kunnen ook aangeduid worden als referentiepersoon om een individueel slachtoffer bij te staan.

2.3 SD 3. EEN LAAGDREMPelige, KWALITATIEVE EN EFFICIËNTE JURIDISCHE EERSTELIJNSBIJSTAND

Sinds 1 juli 2014 is Vlaanderen inhoudelijk bevoegd voor de juridische eerstelijnsbijstand en de commissies die de bijstand organiseren, en sinds 1 januari 2015 voor de subsidiëring van de commissies. Pas op het einde van de vorige legislatuur, op 3 april 2019, werd het nieuwe voorstel van decreet houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand goedgekeurd door het Vlaams Parlement dat de juridische eerstelijnsbijstand (en de justitiehuisen) een Vlaams kader gaf. Het uitvoeringsbesluit raakte echter niet meer rond in de vorige legislatuur waardoor tot op heden de organisatie van de juridische eerstelijnsbijstand nog geregeld wordt via de bestaande federale regelgeving. Het afgelopen jaar heb ik dan ook hard aan gewerkt aan het uitvoeringsbesluit en ben ik in overleg gegaan met de Orde van de Vlaamse Balies en de commissies juridische bijstand om tot een gedragen tekst te komen. Het komende jaar zal ik het goedkeuringsproces voor het uitvoeringsbesluit dan ook verder zetten zodat de commissies eindelijk op basis van een Vlaams kader hun werk kunnen doen.

Daarnaast zet ik verder in op een versterkte samenwerking tussen de Zorgcentra na Seksueel Geweld en de commissies juridische eerstelijnsbijstand zodat slachtoffers van seksueel geweld op een snelle en accurate wijze informatie en advies kunnen ontvangen omtrent hun juridische vragen. Om slachtoffers van seksueel geweld nog beter bij te kunnen staan, organiseer ik bovendien, in samenwerking met de Orde van Vlaamse Balies, een specifieke opleiding rond seksueel geweld op maat van advocaten. Gezien sinds kort ook de magistratuur een verplichte opleiding moet volgen rond seksueel geweld, ga ik met mijn federale collega-minister van Justitie in overleg om afstemming tussen deze opleidingen te verzekeren.

2.4 SD 4. MAXIMALE OPTIMALISATIE VAN DE WERKPROCESSEN

2.4.1 OD 1. VERSTERKING VAN DE SAMENWERKING VAN DE JUSTITIEHUIZEN EN HET VCET MET JUSTITIE, POLITIE, HULPVERLENING EN LOKALE BESTUREN

De middelen inzake de alternatieve gerechtelijke maatregelen situeren zich op federaal niveau, maar ik maak maximaal gebruik van de autonomie die de federale regelgeving mij geeft om die middelen optimaal in te zetten ter ondersteuning van mijn beleid. Tevens werk ik verder aan een Vlaams regelgevend kader om hieromtrent op een gestroomlijnde manier subsidies te kunnen geven. Ook inhoudelijk zet ik de wijzigingen in het landschap inzake de gedragstrainingen verder. Het doel daarbij is om in verschillende fases (leerstraf, werkstraf en gesubsidieerde behandelingsprojecten) tot een meer complementair en minder versnipperd landschap te komen dat in zijn totaliteit beter aansluit bij de vraag van de justitiehuisen. Zo leg ik in een vademecum de krijtlijnen voor de gedragstrainingen vast, zoals de provinciale organisatie, inhoudelijke modules en randvoorwaarden voor deelname. Dit moet er niet alleen toe leiden dat de inhoud van de modules over heel Vlaanderen dezelfde is, maar het biedt ook een praktijkgericht kader zodat de samenwerking met de justitiabelen en de justitiehuisen vlot kan verlopen. In een volgende fase zal ik ook de uitvoering van de werkstraffen hervormen, zoals hierboven al vermeld.

Daarnaast wil ik verschillende samenwerkingen versterken om gendergerelateerd geweld aan te pakken. Zo zal ik verder inzetten op de ketenaanpak intrafamiliaal geweld en de Family Justice Centers, enerzijds door de ketenaanpak verder gebiedsdekkend te maken en anderzijds door te streven naar een verdere uniformiteit in de werkwijze. Wat dit laatste betreft, werk ik aan de ontwikkeling van een nieuw dossierbeheersysteem voor de ketenaanpak dat het casemanagement moet vergemakkelijken, maar dat ook uniforme dataverzameling moet mogelijk maken. Daarnaast voorzie ik ook een aantal opleidingen voor alle medewerkers van de ketenaanpak en de Family Justice Centers, bijvoorbeeld rond eerdergerelateerd geweld, seksuele gezondheid en intrafamiliaal seksueel geweld. Verder bekijk ik ook of en hoe we kunnen evolueren naar een Vlaams intersectoraal, multidisciplinair, rechtstreeks toegankelijk en gebiedsdekkend model voor centra voor intrafamiliaal geweld. Met deze centra wil ik verder bouwen aan bestaande goede praktijken (zoals Family Justice Centers, IRIS, 1712, ...) en hulpverlening, maar ook tegemoet komen aan de lacunes die er nog zijn. Op basis van een grondig onderzoek waarbij alle stakeholders betrokken worden, is het mijn bedoeling om met dit nieuw model van centra intrafamiliaal geweld gezinnen een duidelijke toegangspoort te geven, zonder in de plaats te treden van de bestaande initiatieven en hulpverlening, maar door alles te clusteren zodat slachtoffers op een laagdrempelige en toegankelijke manier verder geholpen kunnen worden. Daarnaast bekijk ik of complexe problematieken zoals de tienerpooierproblematiek, eerdergerelateerd geweld en stalking hierin mee kunnen genomen worden. In de tweede helft van 2021 wil ik starten met een aantal proefprojecten, op basis van het nieuwe grondig onderzocht en gedragen model, om daarna in 2022 in heel Vlaanderen uit te rollen. Vanuit het relancebeleid wordt hiervoor 9 miljoen euro voorzien. Tijdens de coronacrisis werd het namelijk pijnlijk zichtbaar hoe alomtegenwoordig intrafamiliaal geweld is en wat voor dramatische gevolgen het kan hebben. Daarom heb ik tijdens de lockdown in samenwerking met een hotelketen en minister van Welzijn ook een vluchthotel 'Veilige Haven' geopend. Door de lockdown was het voor slachtoffers namelijk moeilijker een veilige plek te vinden. In samenwerking met mijn collega-minister van Welzijn en het plaatselijke CAW bood ik met dit vluchthotel in de periode april-juni gratis onderdak en, in samenwerking met het plaatselijk CAW, ook begeleiding aan 19 vrouwen en 22 kinderen. Voor ieder van hen werd tegen de sluiting van het vluchthotel een andere veilige oplossing gevonden. Om ook de komende maanden de stijgende hulpvragen in het kader van intrafamiliaal geweld te kunnen opvolgen, heb ik in mijn personeelsplan vijf bijkomende casusregisseurs, één per provincie, voorzien om de ketenaanpak intrafamiliaal geweld te versterken. De volgende stap is dan uiteraard de net vernoemde gebiedsdekkende uitbreiding.

In het kader van seksueel geweld coördineer ik het eerste Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld. Dit actieplan formaliseert concrete engagementen om vanuit de betrokken sectoren en ministers (welzijn, gezondheid, onderwijs, sport, jeugd, cultuur, media, gelijke kansen ...) vorm te geven aan een integrale aanpak, die vertrekt vanuit de noden van slachtoffer en dader. Met dit actieplan bouw ik verder op bestaande goede praktijken en wil ik complementair zijn aan reeds bestaande actieplannen om zo door een gecoördineerde aanpak bij te dragen tot een afgestemd, en daardoor, sterker resultaat. Ik zal dan ook een actieve coördinerende rol opnemen in de uitvoering van dit plan om ten allen tijde die afstemming te garanderen, het overzicht te bewaren en, gezien de veelheid aan acties, doelgroepen en contexten, overlap in uitvoering te vermijden. Want als we daadwerkelijk een krachtig horizontaal beleid willen voeren met een meerwaarde voor elke burger, hebben we nood aan concrete en afgestemde doelstellingen en

maatregelen, die ook in hun uitvoering gecoördineerd worden. In dat kader zal ik bijvoorbeeld ook een overzicht bewaren van alle georganiseerde campagnes zodat ze zoveel als mogelijk op elkaar afgestemd kunnen worden en ga ik in overleg met de betrokken federale minister om van de bestaande website www.seksueelgeweld.be dé website over seksueel geweld te maken met linken naar al de reeds bestaande Vlaamse websites rond het thema.

Met de nieuwe federale regering komt er ook een nieuw Nationaal actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd geweld. Ik zal de Vlaamse bijdrage aan dit plan coördineren.

Ten slotte zit ik het komende jaar de Interministeriële Conferentie Justitiehuisen voor, waar ik de Vlaamse Justitie als sterke partner zal profileren. Ik zal me inzetten om de dynamiek van samenwerking binnen dit orgaan te versterken en zo resultaten te behalen voor een betere ondersteuning van slachtoffers en opvolging van daders.

2.4.2 OD 2. ONTWIKKELING VAN EEN *EVIDENCE BASED* BELEID

Doorheen heel mijn beleids- en begrotingstoelichting verwijs ik naar initiatieven die gestaafd worden door onderzoek, aangezien evidence based werken één van de hoekstenen is van mijn beleid. Deze zullen hier niet hernoemen worden om herhaling te vermijden.

Maar naast de reeds vermelde onderzoeken, maken de justitiehuisen momenteel gebruik van de datawarehouse van het departement WVG voor de strategische en publieke rapportering. Zo werd er een dashboard ontwikkeld waarmee de kerncijfers van de justitiehuisen opgevolgd worden op basis van een aantal vooraf gedefinieerde kritieke prestatie-indicatoren. Verder zijn er heel wat rapporten beschikbaar via Power BI. Ik breid de bestaande business intelligence omgeving van de justitiehuisen en het VCET verder uit in functie van de noden. Bij rapportering en monitoring is continuïteit en de kwaliteit van het cijfermateriaal cruciaal. Hierin investeer ik de komende periode.

Daarnaast bekijk ik de mogelijkheden tot het opzetten van een longitudinaal onderzoeksproject dat beter inzicht geeft in strafrechtelijke trajecten en de effecten van interventies vanuit de justitiehuisen en het elektronisch toezicht en ontwikkel ik een handboek dat wetenschappelijk onderbouwde technieken en methodieken verzamelt over het werken in gedwongen kader, zowel vanuit dader- als slachtofferperspectief. Ik zet de actualisatie van het methodisch kader met betrekking tot burgerrechtelijke opdrachten en bemiddeling en maatregelen verder en werk verder aan het opstellen van een geformaliseerd kader rond opleiding en andere werkondersteuningsvormen. Tot slot werk ik een klantentevredenheidsenquête uit en zet een bevraging op bij stakeholders van de justitiehuisen.

2.4.3 OD 3. DIGITALISERING MET HET OOG OP EEN BETERE DOORSTROMING VAN INFORMATIE EN UITWISSELING VAN GEGEVENS

Samen met de andere gemeenschappen ga ik verder met de overheidsopdracht voor de modernisering van de applicatie Siset voor het administratief beheer van personen onder elektronisch toezicht, het logistieke beheer van de enkelbanden, het capaciteitsbeheer en het

planningssysteem voor de technische interventies en zorg ik voor de implementatie daarvan. Verder zorg ik voor de actualisatie van SIPAR, het registratiesysteem voor het administratief beheer van de opdrachten voor de justitiehuizen. De mogelijkheden tot het gebruik van communicatiemiddelen zoals apps, online begeleiding, videotelefonie, cliëntenplatform, ... worden verkend.

Ik zorg ervoor dat alle justitiehuizen maximaal gebruik kunnen maken van de communicatieplatformen I+Belgium en het Geïntegreerd Elektronisch Justitieel Opvolgingsdossier (GEJO). Op die manier kan er in realtime – met de nodige lees- en schrijfrechten - informatie gedeeld worden over justitiabelen om hen nog beter te kunnen opvolgen. Daarnaast optimaliseer ik de informatiedoorstroming inzake de naleving van de voorwaarden opgelegd aan personen die in het kader van een strafonderzoek of strafuitvoering in vrijheid worden gesteld. Hiertoe herwerk ik samen met het College van procureurs-generaal de gemeenschappelijke omzendbrief (COL 11/2013) hieromtrent. In overleg met de federale minister van Justitie finaliseer ik bovendien de opmaak van een protocol over het gebruik van MaCH door de justitieassistenten slachtofferonthaal.

2.4.4 OD 4. MAXIMALE AANPASSING VAN DE ORGANISATIE AAN DE HERVORMDE GERECHTELIJKE ARRONDISSEMENTEN

In het kader van de transitie naar het nieuwe Agentschap Justitie en Handhaving, wordt ook de organisatiestructuur van de afdeling justitiehuizen herbekeken, rekening houdend met de actuele noden van de organisatie. In deze oefening, worden de gesprekken over lokale antennes hervat.

Tevens werk ik verder aan het voorzien van een volwaardige dienstverlening van een justitiehuis in de regio Halle-Vilvoorde. Ik vind het belangrijk dat we hier tot een goede afstemming kunnen komen met het parket Halle-Vilvoorde. Daarom ga ik verder in gesprek met de federale minister van Justitie. Gezien het oprichten van een volwaardig justitiehuis enige tijd in beslag neemt, voorzie ik in de tussentijd en op korte termijn wel nog een bijkomende antenne in Vilvoorde, naast de antennes die er al zijn in Halle en Asse.

5 HANDHAVING

A. BEGROTING

Binnen het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur, sinds kort omgevormd tot Kanselarij en Buitenlandse Zaken, wordt Handhaving als apart onderdeel beschouwd. Dit slaat op zowel het Vlaams veiligheidsbeleid, het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving, de bestuurlijke aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad, als de bestuursrechtspraak.

Het project Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid (CHV) heeft tot op heden geen aparte basisallocatie. Het CVH-krediet is onderdeel van de apparaatskredieten van het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. Daarom werd er geen aparte begrotingstoelichting opgesteld en kan worden verwezen naar de bespreking van de apparaatskredieten Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken.

B. TOELICHTING

1. VEILIGHEIDSBELEID

1.1 SD 1. HET STRAFRECHTELIJK- EN VEILIGHEIDSBELEID WORDT OP ELKAAR AFGESTEMD

1.1.1 OD 1. COÖRDINATIE TUSSEN HET VLAAMS EN FEDERAAL VEILIGHEIDSKADER

College van procureurs-generaal

Als Vlaams minister bevoegd voor Justitie en Handhaving neem ik deel aan de vergaderingen van het College van procureurs-generaal. Ik ga in overleg met het College van procureurs-generaal wanneer dit nodig of nuttig is. Dit moest plaatsvinden in september van dit jaar, maar is uitgesteld door een gelijktijdige veiligheidsraadmeeting en daarna de vorming van een nieuwe federale regering. Ik heb de federale minister van Justitie gevraagd om deze punctueel bijeen te laten komen zodat ook de Vlaamse inbreng op de agenda geplaatst kan worden. In de tussentijd wordt er door mijn kabinet en administratie geregeld overleg gepleegd met het College.

Krachtens artikel 3 van het samenwerkingsakkoord van 7 januari 2014 tussen de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten betreffende het strafrechtelijk beleid en het veiligheidsbeleid zijn er Vlaamse vertegenwoordigers aangesteld voor 15 expertisenetwerken. Deze expertisenetwerken gaan onder meer over slachtofferbeleid, mensenhandel, jeugdbescherming, leefmilieu, criminaliteit tegen personen, justitiehuisen, enzovoort.

Ik evalueerde de betrokkenheid van deze Vlaamse vertegenwoordigers in de expertisenetwerken (mededeling Vlaamse Regering van 13 maart 2020, VR 2020 1303 MED.0097), waaruit bleek dat deze niet overal uitgenodigd werden. Ik heb een voorstel tot verbetering gericht aan het College van procureurs-generaal, zodat de Vlaamse vragen voldoende aan bod zouden komen.

Ik heb het College ook gevraagd een nieuwe gespecialiseerde werkgroep Vlaamse bestuurlijke handhaving op te richten. De wisselwerking tussen de strafrechtelijke en de bestuurlijke handhaving heeft immers aan belang gewonnen. Deze werkgroep wordt georganiseerd door en wordt samengeroepen op initiatief van de Vlaamse overheid. Alle onderwerpen die betrekking hebben op de verhouding van de strafrechtelijke en bestuurlijke handhaving, zoals de voornoemde items, kunnen hierop worden besproken. Het is mijn vast voornemen om deze gespecialiseerde werkgroep zo spoedig mogelijk en met enige regelmaat te laten samenkomen om de onderhandelingen over een samenwerkingsakkoord rond informatie-uitwisseling (artikel 37 KBH), de afsprakennota wapenhandel, het ontwerp van wijziging van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving n.a.v. de evaluatie van de eerste tranche en de invoering van een tweede tranche, de lopende processen tot implementatie van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving voort te zetten, respectievelijk op te starten.

Kadernota Integrale Veiligheid en Nationaal Veiligheidsplan

In februari 2020 hebben de federale ministers van Justitie, Binnenlandse Zaken en Veiligheid mij het eindrapport over de Kadernota Integrale Veiligheid 2016-2019 bezorgd, waaraan mee werd gewerkt door de betrokken Vlaamse diensten.

De vertraagde federale regeringsvorming heeft er toe geleid dat er nog geen nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid en geen nieuw Nationaal Veiligheidsplan werd opgesteld. Wanneer de nieuwe federale regering de volgende beleidscyclus opstart, zal ik, in samenwerking en nauw overleg met de inhoudelijk bevoegde ministers, de Vlaamse bijdrage aan de opmaak, uitvoering, tussentijdse opvolging en evaluatie van de nieuwe Kadernota en het nieuwe Veiligheidsplan coördineren. Het is immers van belang dat Vlaanderen daar sterke prioriteiten in kan leggen en we zo ook het eigen veiligheidsbeleid mee bepalen. De strijd tegen gendergerelateerd geweld is bijvoorbeeld een van de prioriteiten die ik daar naar voor zal schuiven.

1.1.2 OD 2. MONITORING EN EVALUATIE VAN STRAFRECHTELIJKE EN BESTUURLIJKE PRIORITEITEN

Tijdens de vorige legislatuur heeft Vlaanderen in overleg met het College van procureurs-generaal de strafrechtelijke prioriteiten bepaald voor wat betreft de misdrijven, opgenomen in de gemeenschappelijke omzendbrief COL 04/2019. Deze prioriteiten zijn bindend voor het parket. De omzendbrief bevat enerzijds algemene criteria voor de afbakening van strafrechtelijk af te handelen prioriteiten en anderzijds specifieke prioriteiten per beleidsdomein. In de omzendbrief is vastgelegd dat hij zal geëvalueerd worden op het einde van de regeerperiode. Ik verzamel daartoe de nodige gegevens, zowel bij de federale overheid als bij de betrokken Vlaamse overheidsdiensten.

Omdat de Vlaamse arrestendatabank (www.arrestendatabank.be) daarbij als belangrijke bron fungeert, heb ik er bij het College van Hoven en Rechtbanken, alsook bij de federale minister van Justitie op aangedrongen om volledige medewerking te verlenen bij het doorsturen van de strafrechtelijke eindbeslissingen, zoals bepaald in het algemeen verbindend artikel 39 van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving. Ik heb ervoor gezorgd dat de communicatie van de uitspraken kan verlopen in een beveiligde omgeving.

De functionele, financiële en juridische analyse voor de implementatie van het bestuurlijk sanctieregister, zoals voorzien in artikel 74 van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving, is opgestart in samenwerking met het agentschap Informatie Vlaanderen. De resultaten van fase 1, de functionele analyse, worden verwacht tegen begin november. Momenteel is ook de voorbereiding van fase 2, de juridische en financiële analyse, in volle opstart zodat deze fase onmiddellijk kan aanvangen na het afronden van fase 1. De volledige analyse zal worden afgerond in het voorjaar van 2021.

In het kader van deze analyse werden uiteenlopende stakeholders op Vlaams, federaal en lokaal niveau bevroegd. Deze bevraging ging verder dan de informatienoden in het kader van het bestuurlijk sanctieregister. De bekomen informatie zal mede gebruikt worden in het onderzoek naar de mogelijke uitrol van het sanctieregister naar een meer omvattende Kruispuntbank Handhaving, waartoe alle relevante actoren inzake bestuurlijke politie toegang zouden krijgen, met inachtneming van de wetgeving inzake gegevensbescherming. Het bestuurlijk sanctieregister zal alvast worden uitgebouwd op een zodanige wijze dat de gegevens later kunnen worden gekruist in de kruispuntbank.

1.1.3 OD 3. STROOMLIJNEN VAN HET STRAFRECHTELIJK- EN BESTUURLIJK HANDHAVINGSBELEID

Bestuurlijke handhaving en het strafrechtelijk handhavingsbeleid worden aanvullend aan elkaar ingezet, zodat iedere inbreuk een aangepaste reactie krijgt.

Beide vormen van handhaving moeten daarom op elkaar worden afgestemd. In de gespecialiseerde werkgroep bestuurlijke handhaving (cfr supra) kunnen daaromtrent voortaan afspraken worden gemaakt. Die kunnen verschillende vormen aannemen, zoals een prioriteitenlijst, een afsprakenkader of protocolakkoorden. Op de eerste vergadering van deze werkgroep zal alvast de materie wapenhandel worden geagendeerd (cfr supra).

Binnen dat kader zal ik bekijken hoe het Vlaamse opsporings- en vervolgingsbeleid op Vlaams niveau gestuurd kan worden door beleidslijnen voor opsporing en vervolging, die bindend zijn voor de Vlaamse inspectiediensten en de bestuurlijke vervolginstanties. Als Vlaams minister van Justitie en Handhaving zal ik er, samen met de bevoegde vakministers, op toezien dat deze Vlaamse beleidslijnen in overeenstemming zijn met de federale omzendbrief.

1.1.4 OD 4. AANPAK INSPECTIEDIENSTEN STROOMLIJNEN

Het eerste doel van de handhaving is de naleving van de regelgeving bevorderen, zodat de naleving toeneemt zonder te moeten sanctioneren. We werken daarom verder aan een oplossingsgerichte cultuur bij de Vlaamse inspectiediensten. We gaan in overleg met de betrokken actoren als het kan, en bestraffen indien nodig.

De diverse domeinen waarvoor Vlaanderen bevoegd is, weerspiegelt zich in een verregaande complexiteit van het inspectielandschap. Ik heb dit jaar een overzicht van alle Vlaamse

inspectiediensten gemaakt en verspreid naar alle mogelijke handhavingspartners (VR 2020 1206 MED.0190/2bis en 3BIS). Het was de allereerste keer dat een dergelijk breed overzicht vanuit het beleid zelf werd opgesteld en verspreid, na een eerder beperkte oplijsting in 2007 door het Vast Comité P.

Dergelijk overzicht kan opportuniteiten tot samenwerking tussen inspectiediensten blootleggen die tot op heden onbekend waren en daardoor onbenut zijn gebleven. Daarom heb ik de voorzitters van de managementcomités gevraagd om op basis van deze lijst tegen eind oktober 2020 suggesties en voorstellen te formuleren met betrekking tot een proefproject vanaf 2021. In dit proefproject is het de bedoeling om na te gaan of het samenvoegen van een beperkt aantal bestaande inspecties, die in essentie repressief optreden en vergelijkbare opdrachten hebben, tot de beoogde gestroomlijnde aanpak leidt. We evalueren de resultaten halfjaarlijks.

Daarnaast onderzoek ik hoe ik – naar Nederlands voorbeeld – een Inspectieraad kan oprichten, waarbij de verschillende regels van de inspectiediensten op elkaar afgestemd kunnen worden.

1.1.5 OD 5. MEER INZETTEN OP BESTUURLIJKE HANDHAVING

Bij sommige misdrijven, is het vaak nuttiger, sneller en efficiënter om deze als inbreuken te classificeren, en dus bestuursrechtelijk, te behandelen.

Ik heb op 10 maart 2020 middels een gunningsprocedure de Universiteit Antwerpen de opdracht gegeven om een set van criteria voor depenalisering uit te werken, deze toe te passen op de strafbaarstellingen in Vlaamse regelgeving en onderbouwde voorstellen tot depenalisering te formuleren.

Het resultaat van deze studie wordt verwacht in het najaar van 2020. De voorstellen tot depenalisering zullen aan mijn collega-ministers worden bezorgd met het verzoek om daaromtrent een standpunt in te nemen, met name of a) depenalisering wordt afgewezen, b) kan worden overgegaan tot depenalisering, of c) voorafgaand aan depenalisering eerst proeftuinen (via het afsluiten van een protocol in de zin van artikel 41 e.v. Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving) kunnen worden opgezet, waarbij sommige misdrijven of volledige decretale regelingen worden voorbestemd om gedurende maximaal vijf jaar principieel via bestuurlijke weg af te handelen. Op het einde van de geldigheidsduur van het protocol kan dan vervolgens beslist worden om de betreffende misdrijven om te zetten tot inbreuken of om ze binnen de strafwet te houden.

De resultaten van de studie en de conclusies die daaraan worden gehecht zullen eveneens worden doorgesproken met het College van procureurs-generaal in de gespecialiseerde werkgroep (zie hoger).

1.1.6 OD 6. DE EUROPESE ONDERZOEKEN TEGEN FRAUDE IN VLAAMSE AANGELEGENHEDEN COÖRDINEREN VIA EEN INTERFEDERAAL AFCOS

De federale overheid ontving eerder een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de oprichting, het takenpakket, de organisatie en de werking van een Anti-fraud Coordination Service (AFCOS). Door de aanslepende regeringsvorming was zo een samenwerkingsakkoord echter niet mogelijk. Nu er een nieuwe federale regering werd gevormd, zal ik er op aandringen dit samenwerkingsakkoord spoedig af te sluiten. De Vlaamse overheid is immers bij Europese Verordening 883/2013 (art. 3(4)) verplicht om de effectieve samenwerking en informatie-uitwisseling met het Europees anti-fraudebureau (OLAF) te faciliteren. Ik zal hier in elk geval op blijven aandringen.

De rol van het AFCOS wordt in afwachting waargenomen door de Interdepartementale Commissie voor de coördinatie van de fraudebestrijding in de economische sectoren, die gesitueerd is bij de FOD Economie.

Inmiddels geldt door de inwerkingtreding van de betreffende bepalingen van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving een uniforme regeling van bijstandsrechten, die de Vlaamse handhavingsdiensten kunnen gebruiken wanneer OLAF, het Europees anti-fraude bureau, hen verzoekt bijstand te verlenen bij bestuurlijke onderzoeken naar fraude met Europese middelen dat (mede) betrekking heeft op Vlaamse aangelegenheden.

2. KADERDECREET BESTUURLIJKE HANDHAVING

2.1 SD 1. IMPLEMENTATIE EN UITBREIDING VAN HET KADERDECREET BESTUURLIJKE HANDHAVING

2.1.1 OD 1. EVALUATIE VAN HET KADERDECREET BESTUURLIJKE HANDHAVING

Het in 2019 goedgekeurde Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving wordt geëvalueerd, in het kader van de nieuwe beleidsaccenten van het regeerakkoord 2019-2024. Ik heb hiertoe al enkele stappen genomen, nl. a) een bevraging van de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid, b) een rondetafel die mede werd georganiseerd door de SERV op 17 februari 2020 met afgevaardigden uit diverse geledingen van de samenleving en uit de academische wereld, c) een overleg met vertegenwoordigers van de lokale politie en het VVSG en d) een bevraging van het College van procureurs-generaal waarvan ik input heb ontvangen op 15 juni 2020. Op basis van deze insteek zal de Vlaamse regering een evaluatie hiervan maken.

De opmerkingen worden momenteel besproken met de vertegenwoordigers van de entiteiten in de werkgroep Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid. Het wordt ook voorgelegd aan enkele academici van verschillende Vlaamse universiteiten die beslagen zijn op het vlak van bestuurlijke handhaving enerzijds en strafrechtelijke handhaving anderzijds. Het ontwerp tot aanpassing van de eerste tranche van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving aan de verschillende adviezen zal zo spoedig mogelijk in dit parlementaire werkjaar aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

2.1.2 OD 2. IMPLEMENTATIE VAN HET KADERDECREET BESTUURLIJKE HANDHAVING

Ik streef er naar zoveel mogelijk beleidsdomeinen onder de toepassing van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving te brengen. Deze stroomlijning gebeurt via de nodige implementatiedecreten. Mijn administratie stelde tot nu toe een vijftal ontwerpen van implementatiedecreet op of was betrokken bij onderhandelingen om de toepassing van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving te onderzoeken. Alle overige beleidsdomeinen mogen hiervoor eveneens rekenen op ondersteuning vanuit mijn administratie.

2.1.3 OD 3. TWEEDE DECREET INZAKE BESTUURLIJKE MAATREGELEN

Een eerste ontwerp met betrekking tot de tweede tranche, die handelt over de bestuurlijke maatregelen, die gericht zijn op herstel van de oorspronkelijke toestand en beveiliging zal voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering. Volgens het projectplan dat de Vlaamse regering op 1 maart 2019 goedkeurde stond dit ontwerp gepland voor medio 2022, maar deze operationele doelstelling is aanmerkelijk naar voor geschoven.

De eventuele aanpassingen naar aanleiding van de evaluatie van de eerste tranche en het nieuwe ontwerp van de tweede tranche zal ik in een gezamenlijk ontwerp aan de Vlaamse Regering voorleggen.

Daarin is bijzondere aandacht besteed aan de impact van de nieuwe regelgeving op de handhavingsbevoegdheden en -capaciteiten van de lokale besturen, en wordt er zorg voor gedragen dat de opbrengsten van handhaving door lokale besturen ook rechtstreeks aan deze besturen toekomen.

3. BESTUURLIJKE AANPAK VAN GEORGANISEERDE EN ONDERMIJNENDE MISDAAD**3.1 SD 1. VLAANDEREN ZET VOLOP IN OP DE BESTUURLIJKE AANPAK VAN GEORGANISEERDE EN ONDERMIJNENDE MISDAAD****3.1.1 OD 1. EEN DECRETAAL KADER ONTWIKKELEN OM TOT EEN UNIFORME EN GESTROOMLIJNDE AANPAK VAN GEORGANISEERDE EN ONDERMIJNENDE MISDAAD TE KOMEN**

De bedoeling van een integraal veiligheidsbeleid moet zijn dat misdrijven niet alleen bestraft worden, maar ook zoveel mogelijk voorkomen worden. Dit kan door in te zetten op bestuurlijke handhaving.

Ik ben daarom volop bezig een algemeen kader te creëren voor de steden en gemeenten om zich op te beroepen. Ik heb een werkgroep opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de administratie, de lokale besturen, de politie, het openbaar ministerie en de academische wereld die als denktank fungeert voor de ontwikkeling van visietekst, die ik wil voorleggen op de Vlaamse Regering. Daar zal een decretaal kader uit voortvloeien dat moet toelaten dat op basis van een integriteitsonderzoek vergunningen, toelatingen, subsidies, concessies, overheidsopdrachten en

vastgoedtransacties waarbij de overheid partij is, kunnen worden geweigerd, geschorst of ingetrokken ingeval van georganiseerde en ondermijnende misdaad of een ernstige of concrete dreiging daartoe. Tegelijk zal ik in overleg gaan met de federale regering om na te gaan of we hierover een samenwerkingsovereenkomst kunnen sluiten.

In het kader van deze werkgroep werden ook de lokale projecten bevraagd die via allerlei bestuursmaatregelen – in samenwerking met de inspectiediensten en lokale politie – criminele organisaties binnen hun grondgebied trachten te weren. De werkgroep inventariseerde alle mogelijke vergunningen, toelatingen, toestemmingen, machtigingen, concessies en erkenningen die in de Vlaamse regelgeving voorkomen, met opgave van de overheden die bevoegd zijn om deze toe te kennen. Daarmee kan het toepassingsgebied van het decreet op een degelijke manier worden afgebakend.

Tevens werden de bestaande moraliteitsonderzoeken of maatschappelijke onderzoeken in de Vlaamse regelgeving opgelijst.

In de loop van het najaar 2020 zal een visienota en een eerste ontwerp van decreettekst worden opgesteld. Daarbij zal rekening worden gehouden met de adviezen die al werden uitgebracht in het kader van de federale wetsvoorstellen die over gelijksoortige regelgeving werden uitgebracht en zullen de gesprekken met de federale minister van Binnenlandse Zaken hierover opgestart worden.

3.1.2 OD 2. SAMENWERKINGSAKKOORDEN AFSLUITEN VOOR EEN VLOTTE INFORMATIEDELING

Alle initiatieven in het kader van bestuurlijke handhaving van ondermijnende criminaliteit staan of vallen met informatievergaring en -deling, net omdat er zoveel partijen betrokken zijn.

Ik richt op Vlaams niveau een kruispuntbank op waarin alle relevante informatie die op Vlaams niveau beschikbaar is over vergunningen, subsidies en dergelijke, alsook alle informatie waarover de inspectiediensten beschikken kan worden gekruist. Er wordt onderzocht op welke wijze de bestuurlijke overheden en de handhavingspartners op Vlaams, federaal en lokaal niveau toegang tot deze kruispuntbank kan worden verleend zonder inbreuk te plegen op de privacy-wetgeving, het beroepsgeheim of het geheim van het onderzoek.

Ik zorg daarenboven voor de nodige samenwerkingsakkoorden voor de uitwisseling van relevante informatie tussen de bestuurlijke overheden onderling en tussen de bestuurlijke en de gerechtelijke overheden en diensten en tussen de relevante private actoren en de bestuurlijke overheden.

In het kader van de functionele, financiële en juridische analyse door Informatie Vlaanderen voor de implementatie van het bestuurlijk sanctieregister wordt al onderzocht op welke wijze dit register kan worden ingeschakeld om te komen tot een meer omvattende Kruispuntbank Handhaving (zie 5.2.1.2). Ook de ruimere informatiebehoeften van de handhavingspartners die naar aanleiding van deze analyse naar boven komen, worden al geïnventariseerd met het oog op de ontwikkeling van de Kruispuntbank. Relevante actoren inzake bestuurlijke politie krijgen hiertoe toegang, dit ook met inachtneming van de wetgeving inzake gegevensbescherming.

3.13 OD 3. INZETTEN OP LOKALE SAMENWERKINGSVERBANDEN EN ONDERSTEUNING

De Vlaamse overheid moet zich inzetten om de lokale besturen bij te staan in het kader van het bestrijden van georganiseerde en ondermijnende misdaad.

Ik draag er zorg voor dat de opbrengsten van handhaving door lokale besturen ook rechtstreeks aan deze besturen toekomen. In het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving wordt, naar aanleiding van de eventuele aanpassingen aan de eerste tranche en de uitbreiding met de tweede tranche, als algemeen principe ingeschreven dat opbrengsten, verkregen uit de toepassing van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving toekomen aan de overheid namens wie ze worden geïnd. Daarnaast kan de Vlaamse Regering criteria bepalen op basis waarvan de opbrengsten worden verdeeld rekening houdend met de inspanningen die overheden leveren in het handhavingproces dat de opbrengsten genereert.

6 BESTUURSRECHTSPRAAK**A. BEGROTING****1. SAMENVATTING**

TOTAAL – BBT BESTUURSRECHTSPRAAK (excl. apparaatsuitgaven en programma B)

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	0	0	0	0	0
Bijstelling BO 2021	0	0	0	0	0
BO 2021	0	0	0	0	0

Voor het beleidsveld Bestuursrechtspraak zijn er geen beleidskredieten in de begroting BO 2021 ingeschreven. De kredieten voor het beleidsveld Bestuursrechtspraak worden opgenomen onder het apparaatsprogramma PA. Zie punt V. Apparaatskredieten.

2. BELEIDSVELD BESTUURSRECHTSPRAAK

BESTUURSRECHTSPRAAK, MVG excl. DAB

Voor het ISE Bestuursrechtspraak zijn er geen beleidskredieten in de begroting BO 2021 ingeschreven. De kredieten voor het ISE Bestuursrechtspraak worden opgenomen onder het apparaatsprogramma PA. Zie punt 3. Apparaatskredieten.

3. PROGRAMMA PA: APPARAATKREDIETEN

DIENT VAN DE BESTUURSRECHTSCOLLEGES

De Dienst van de Bestuursrechtscolleges (kortweg DBRC) is de dienst die inhoudelijk en administratief drie onafhankelijke Vlaamse bestuursrechtscolleges overkoepelt en ondersteunt, met name het Handhavingscollege, de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

De Dienst van de Bestuursrechtscolleges zorgt voor een flexibele en efficiënte ondersteuning van de bestuursrechtscolleges met het oog op het garanderen van een effectieve en kwaliteitsvolle rechtsbescherming binnen een redelijke termijn.

PROGRAMMA SA – SDO - DIENST VAN DE BESTUURSRECHTSCOLLEGES

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	0	534	0	5.860	5.860
Bijstelling BO 2021	0	0	0	2.076	2.076
BO 2021	0	534	0	7.936	7.936

Ontvangsten

SDO-9SAEZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft het algemeen ontvangstenartikel voor de Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2020	0	0	0
Bijstelling BO 2021	0	0	0
BO 2021	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De Raad voor Verkiezingsbetwistingen, één van de door de DBRC ondersteunde bestuursrechtscolleges, heeft in 2020 geen administratieve geldboetes opgelegd wegens schending van de regelgeving rond verkiezingsuitgaven, ook gelet op het gegeven dat de laatste lokale verkiezingen in 2018 waren.

Ook in 2021 wordt dit niet verwacht.

SD0-9SAETZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel betreft de ontvangstenzijde van het Fonds Bestuursrechtscolleges en het Fonds Personeelsleden met verlof voor opdracht. Het spijst de uitgavenartikelen SD0-1SAE4ZZ-WT en SD0-1SAE4ZZ-LO.

Deze toegewezen ontvangsten hebben hoofdzakelijk betrekking op de rolrechten die worden betaald door verzoekende partijen om een beroep bij de bestuursrechtscolleges in te dienen en door tussenkomen partijen om in hangende procedures tussen te komen. Voor 2019 bedroeg deze ontvangst in totaal 473 keuro, aangerekend op BA 9PA300 van dit artikel.

Daarnaast betreft een kleiner aandeel van deze toegewezen ontvangsten de terugvorderingen van wedden en toelagen van gedetacheerde personeelsleden. Dit is een (nieuwe) stroom die vanaf het najaar 2019 werd opgezet via een bijkomende BA 9PA302 onder dit artikel. De gerealiseerde terugvorderingen in 2019 bedroegen in totaal 46 keuro.

De omvang van de rolrechten is onderhevig aan een aantal parameters, o.a. het aantal ingediende beroepsdossiers per jaar, het aantal verzoekende partijen dat ervoor kiest om, bovenop hun beroep, ook een vordering tot schorsing en/of een UDN-vordering (uiterst dringende noodzakelijkheid) in te dienen, het type van verzoekende partij, of de verzoekende partij al dan niet de vergunninghouder is, het aantal tussenkomen partijen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2020	0	534	0
Bijstelling BO 2021	0	0	0
BO 2021	0	534	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De afgelopen jaren werd bij de begrotingsaanpassing de geraamde ontvangst uit rolrechten

bijgesteld aan de gerealiseerde ontvangst van het afgelopen jaar omdat de evolutie van voornoemde parameters het dichtst aanleunt bij die van het afgelopen jaar. Ook bij BA 2020 werd deze werkwijze ongewijzigd aangehouden.

Voor de stroom op BA 9PA302 m.b.t. terugvorderingen van wedden en toelagen van gedetacheerde personeelsleden beloopt de actuele raming 2020 61 keuro.

Bij de BA2020 zijn de geraamde ontvangsten daarom bijgesteld tot 534 keuro.

Bij de BO2021 wordt deze raming voorlopig aangehouden (te actualiseren bij de BA2021 in functie van de realisatie in 2020 en mogelijke wijzigingen aan de regelgeving).

Uitgaven

SD0-ISAEEZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit loonartikel is bestemd voor de personeelskosten van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	4.116	4.116
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	4.116	4.116
<i>Index</i>	82	82
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	2.000	2.000
BO 2021	6.198	6.198
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Verminderen van doorlooptijden en digitalisering door het aanwerven van de juiste experts	2.000	2.000
TOTAAL	2.000	2.000

- Toelichting bijstelling 'Verminderen van doorlooptijden en digitalisering door het aanwerven van de juiste experts': +2.000 keuro

De Vlaamse Regering heeft in het kader van haar relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' beslist om recurrent 2 miljoen euro VAK/VEK loonkredieten toe te kennen aan de Dienst van de Bestuursrechtscolleges voor het aanwerven van deskundig personeel:

- om te streven naar een zo kort mogelijke doorlooptijd van hangende beroepsdossiers;
- om volledig voorbereid de toekomstige bevoegdheidsuitbreidingen vlot in de praktijk om te zetten;
- om de Vlaamse bestuursrechtspraak volledig digitaal te kunnen laten verlopen.

Daartoe zal de inhoudelijke expertise (bestuursrechters en referendarissen) binnen de DBRC versterkt en uitgebreid moeten worden, net als de administratieve ondersteuning door de griffie van de DBRC en de horizontale (beheers)diensten, zodat de te behandelen dossiers effectief op een efficiënte en kwaliteitsvolle manier binnen een redelijke termijn behandeld kunnen worden. Voor inhoudelijke toelichting, zie 6.B.3.1.2 (OD 2 onder SD 1).

Daarnaast is de uitbouw van interne ICT-capaciteit bij de DBRC – ofwel via de aanwerving van personeel, ofwel via bv. Vlaanderen Connect – een kritische succesfactor om een succesvolle implementatie van de digitalisering mogelijk te maken, maar ook om het platform naderhand 'up and running' te houden. De DBRC plant immers de volgende jaren:

- de bestaande processen van de huidige decretale bevoegdheden van de bestuursrechtscolleges verder te digitaliseren door effectief aan het huidig (intern) dossieropvolgingssysteem een volledige front-end (e-loket en e-dossier) te bouwen ; en
- een toepassing te ontwikkelen om de geproduceerde rechtspraak enerzijds beter digitaal te ontsluiten naar de burger toe en om deze anderzijds efficiënter in te zetten bij de voorbereiding van nieuwe rechtspraak.

Daarvoor werd er in de relance telkens 800keuro vrijgemaakt voor 2021 en 2022. In 2023 en 2024 wordt het digitaliseringsproces opgevangen met de ontvangsten. Voor inhoudelijke toelichting in verband met digitalisering, zie 6.B.3.1.1 (OD 1 onder SD1).

SD0-1SAE4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Voor de terugvordering en aanwending van terugbetaalde salarissen van gedetacheerde personeelsleden zijn in de begroting begrotingsfondsen "Personeelsleden met verlof voor opdracht" ingeschreven, zogenaamde salarisfondsen.

Dit begrotingsartikel betreft de uitgavenzijde van het begrotingsfonds Personeelsleden met verlof voor opdracht van de DBRC. De spijziging van dit artikel verloopt via het ontvangstenartikel SD0-9SAE4ZZ-OW.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	0	0
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2021	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

Voor 2021 plant de DBRC geen aanrekeningen op dit fonds (saldo-opbouw).

SD0-1SAE2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De werkingskredieten van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC) zijn bestemd voor ICT en algemene werkingsuitgaven van de dienst, inbegrepen de uitgaven voor de verdere digitalisering.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	1.271	1.271
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	1.271	1.271
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 6	- 6
BO 2021	1.265	1.265
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

De Vlaamse Regering heeft bij het begin van de legislatuur beslist om recurrent 1 miljoen euro VAK/VEK aan bijstelling 'verbetering werking en bijkomende bevoegdheden (RVVB ook bevoegd voor beroepen tegen RUPs / complexe projecten + achterstand wegwerken)' toe te kennen aan de Dienst van de Bestuursrechtscolleges met enerzijds het oog op de uitbreiding van de bevoegdheden van de Raad voor Vergunningsbetwistingen en anderzijds het wegwerken van de achterstand bij de Vlaamse Bestuursrechtscolleges. Voor inhoudelijke toelichting, zie 6.B.3.1.2 (OD 2 onder SD 1).

Bij de begrotingsopmaak voor het begrotingsjaar 2020 werd nog het volgende tijdspad voorzien, met bijhorende verdeling voor het inzetten van de bijkomende middelen:

Begrotingsjaar	PD0-1PAE2ZZ-LO (huidig SD0-1SAE2ZZ-LO)	PD0-1PAE2ZZ-WT
2020	30 %	70%
2021	50 %	50 %
2022	60 %	40 %
2023	70 %	30 %
2024	80 %	20 %

Van dit traject wordt nu afgestapt. De voorziene verdeling uit 2020 wordt aangehouden.

(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Omschrijving	- 6	- 6
TOTAAL		

- Toelichting bijstelling besparing op apparaat niet-loonkredieten -6 keuro VAK/VEK

Dit betreft de opstap 2021 van -1% voor de generieke besparing op apparaat niet-loonkredieten van -5% over de regeerperiode 2020-2024 in het kader van efficiëntie en focus op kerntaken.

SD0-1SAE4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel betreft de uitgaven van het Fonds Bestuursrechtscolleges. Het vormt het spiegelbeeld (met uitzondering van de terugvorderingen voor gedetacheerden) van het ontvangstenartikel SD0-9SAETZZ-OW.

Deze kredieten worden vooral ingezet voor de financiering van de verdere digitaliseringskosten van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges en de bestuursrechtscolleges zelf. Voor inhoudelijke toelichting in verband met digitalisering, zie 6.B.3.1.1 (OD 1 onder SD 1).

Kreditevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	473	473
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	473	473
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2021	473	473
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kreditevoluties:

Deze kredieten zullen ingezet voor de financiering van de verdere digitaliseringskosten van de bestuursrechtscolleges.

B. TOELICHTING

3.1 SD 1. UITBOUWEN VAN DE VLAAMSE BESTUURSRECHTSpraak ALS HOEKSTEEN VAN DE VLAAMSE RECHTSSTAAT

3.1.1 **OD 1. DIGITALISEREN VAN DE PROCESVOERING BIJ DE VLAAMSE BESTUURSRECHTSCOLLEGES**

In het najaar van 2020 wordt het digitaal loket uitgerold zodat onder meer een verzoekschrift digitaal kan ingediend worden bij de bestuursrechtscolleges. Tegelijkertijd komt er een wijziging van het Procedurebesluit van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC) via een Besluit van de Vlaamse Regering om dit juridisch mogelijk te maken.

Het besluit wijzigt niet de basisregels, maar geeft de mogelijkheid om de analoge verzending van documenten aan de Vlaamse bestuursrechtscolleges, die onder het toepassingsgebied vallen van het DBRC-decreet, te vervangen door het uploaden en neerleggen op een beheerd en beveiligd loket.

Vervolgens wordt het digitaal loket uitgebouwd tot een digitaal platform waardoor de volledige administratieve afhandeling van de procedure bij de bestuursrechtscolleges digitaal kan verlopen. Ook dit zal juridisch mogelijk gemaakt worden via wijzigingen aan de regelgeving.

3.1.2 OD 2. VERDER PROFESSIONALISEREN EN OPTIMALISEREN VAN DE DIENST VAN DE VLAAMSE BESTUURSRECHTSCOLLEGES

De gemiddelde doorlooptijd van een ‘gewoon’ dossier, tussen de indiening van een beroep en de einduitspraak er over, is inmiddels verlaagd tot gemiddeld 15 maanden, onder andere door, in de mate van het mogelijke, tijdens elk werkjaar meer einduitspraken te blijven vellen dan er nieuwe dossiers ingediend worden. In het jaarverslag over het werkingsjaar 2017-2018 was nog sprake van een “maximale doorlooptijd” van twee jaar. De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft dus al forse inspanningen geleverd om de doorlooptijden merkbaar te verminderen.

Binnen het huidige kader kan het verder verkorten van de doorlooptijden worden gerealiseerd door sneller te kunnen aanvangen met de inhoudelijke behandeling van de beroepen door de bestuursrechters. Een snellere inhoudelijke behandeling bestaat uit twee onderdelen: én tijdswinst én behoud van een kwaliteitsvolle beoordeling (die bv. de toets van een cassatieberoep doorstaat).

De tijdswinst van een snellere inhoudelijke behandeling kan vooral geboekt worden door de ‘planktijd’ van een dossier bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (de tijd dat dossiers, nadat ze door de griffie en de procespartijen ‘in staat’ gesteld zijn om op een zitting te behandelen, ‘blijven liggen’ in afwachting van de behandeling ervan door een bestuursrechter op een zitting) zo veel mogelijk te beperken én dus door een bijkomende inzet van menselijke expertise, met name van bijkomende bestuursrechters die bovendien adequaat worden ondersteund door de diensten van de DBRC.

De inhoudelijke behandeling van de dossiers bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen kan omwille van de huidige instroom aan procedures, de werkvoorraad (de hangende procedures) en het huidige aantal bestuursrechters, pas na verloop van 6 à 7 maanden starten.

Deze ‘planktijd’ is de tijd tussen het ogenblik dat een dossier in staat is om behandeld te worden op een zitting en het tijdstip dat het dossier effectief op een zitting behandeld wordt. De ‘planktijd’ is het gevolg van de huidige werkvoorraad (een 500-tal dossiers die reeds ‘in staat’ zijn om op een zitting behandeld te worden), maar die pas stelselmatig, volgens het principe ‘first in, first out’ kunnen opgeroepen worden voor behandeling op een zitting.

Door twee bijkomende bestuursrechters, en ondersteunend personeel, bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen aan te werven, zoals beslist op de Vlaamse Regering van 3 juli 2020, kunnen de op de behandeling op een zitting ‘wachtende’ dossiers sneller worden behandeld. Hierdoor willen we op termijn de ‘planktijd’ reduceren van de huidige 6 à 7 maanden naar 3 à 4 maanden. De aanwerving van twee bijkomende bestuursrechters in de Raad voor Vergunningsbetwistingen brengt dus een substantiële tijdswinst met zich mee en een quasi halvering van de huidige ‘planktijd’. Hiermee kan de huidige kwaliteit en snelheid van de rechtspraak verder worden verbeterd en kunnen de doorlooptijden (met betrekking tot vergunningsbetwistingen in het omgevingsrecht) verder worden verkort, hetgeen ook vele investeringsprojecten ten goede komt.

Ik zal daarnaast blijven investeren in extra bestuursrechters en ondersteunend personeel, zodat burgers, ondernemingen en overheden erop kunnen vertrouwen dat rechtsgeschillen niet alleen kwaliteitsvol, maar ook binnen een redelijke termijn beslecht kunnen worden.

De Vlaamse Regering heeft dan ook, op mijn voorstel, voor haar relanceplan recurrent 2 miljoen euro loonkredieten vrijgemaakt voor het aanwerven van zowel bestuursrechters, inhoudelijk en ondersteunend personeel als ICT-personeel om beide ambities – de digitale transformatie én een snellere jurisdictionele beroepsprocedure – waar te maken.

3.1.3 OD 3. VERDER OPTIMALISEREN VAN DE VLAAMSE BESTUURSRECHTSPRAAKREGELS

In het kader van een kwaliteitsvolle beslechting van rechtsgeschillen binnen een redelijke termijn wordt de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen verder gestroomlijnd.

Eind 2020 wordt het DBRC-Procedurebesluit gewijzigd, waardoor de Raad voor Vergunningsbetwistingen de verkorte procedures ook flexibeler kan toepassen, namelijk nu ook op de vernietigingsvordering en op de schorsingsvordering afzonderlijk, ook al staan ze in eenzelfde verzoekschrift, waar voor het vroeger enkel kon voor het volledige verzoekschrift. Hierdoor zou de verkorte procedure ook kunnen worden toegepast op schorsingsberoepen die kennelijk onontvankelijk of ongegrond zijn, zonder dat de hele procedure moet worden doorlopen.

Daarnaast is het de bedoeling om het DBRC-decreet en DBRC-procedurebesluit als volgt te verfijnen:

- De vergunninghouder en de persoon die de melding verricht, worden als volledig volwaardige partij in de procedure erkend. Zij zijn ook geen rolrecht meer verschuldigd. De vergunninghouder moet hierdoor niet meer vragen met een afzonderlijk verzoekschrift om te mogen tussenkomen in een procedure.
- De procedure tot tussenkomst wordt versneld : het opstellen van een beschikking tot tussenkomst is niet meer nodig. Dit is een administratieve vereenvoudiging.
- Ook de termijn van de schorsings- en vernietigingsprocedures worden ingekort doordat de verzoekende partij voortaan het rolrecht betaalt, samen met de inleiding van het beroep. Hierdoor wordt ook de procedure vereenvoudigd.
- Er komt een ordetermijn voor de uitspraak binnen de schorsingsprocedure. Dit zou ook de noodzaak aan schorsingsprocedures bij uiterst dringende noodzakelijkheid moeten beperken, wat de behandeling van de andere dossiers door de Raad voor Vergunningsbetwistingen ten goede komt. De doorlooptijd van de schorsingsprocedures moet dalen van gemiddeld 6 maanden naar maximaal 3 maanden.
- De mogelijkheid om een rechtsplegingsvergoeding toe te kennen wordt scherper gesteld aangepast om deze te laten overeenstemmen met haar achterliggende doelstelling : het tegemoetkomen aan een deel van het ereloon van de advocaat dat verschuldigd is voor bepaalde proceshandelingen. Het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding wordt daarbij verder afgestemd op de burgerrechtelijke procedure. De bemiddelingsvergoeding wordt afgestemd op de rechtsplegingsvergoeding.

- Samen met een schorsingsarrest zal ook een rechtsplegingsvergoeding kunnen worden toegekend, met name de helft van het bedrag dat wordt toegekend in een vernietigingsprocedure. Thans voorziet de regelgeving dat de partij die ten gronde verliest ook een verhoogde rechtsplegingsvergoeding moet betalen wanneer een schorsingsverzoek was ingediend. Dit betekent dat een partij die haar schorsingsverzoek afgewezen ziet, maar ten gronde toch gelijk krijgt een rechtsplegingsvergoeding krijgt voor de schorsingsprocedure. Deze anomalie wordt weggewerkt: de persoon die een procedure verliest (schorsing of vernietiging) moet in principe een rechtsplegingsvergoeding betalen.
- In het licht van de relativiteitseis wordt het 'belang bij het middel' verfijnd. Een middel kan voortaan maar tot de vernietiging leiden indien (1) de beroeper wordt benadeeld door het ingeroepen middel, (2) de regeling kennelijk strekt tot verdediging van de belang van de beroeper en (3) de beroeper niet heeft nagelaten het middel op nuttige wijze kenbaar te maken tijdens de administratieve vergunningsprocedure.
- De substitutiebevoegdheid wordt verder uitgekristalliseerd, zonder dat de bestuursrechter zich volledig in de plaats kan stellen van de overheid.
- De bemiddelingsprocedure bij de Raad wordt vereenvoudigd door het vervangen van tussenarresten door een gebruiksvriendelijke variant.

3.1.4 OD 4. ONDERZOEKEN VAN DE MOGELIJKHEID OM TE EVOLUEREN NAAR ÉÉN VLAAMS BESTUURSRECHTSCOLLEGE

In oktober werd er, na de lancering van een overheidsopdracht, officieel van start gegaan met het onderzoek dat wil nagaan in hoeverre en hoe één Vlaams Bestuursrechtscollege kan worden opgericht, dat tegemoet komt aan de Vlaamse bekommernissen inzake een effectieve en kwaliteitsvolle bestuursrechtspraak binnen een redelijke termijn en dat tegelijk rekening houdt met de bestaande grondwettelijke bevoegdheidsverdeling.

Er wordt dus onderzocht in hoeverre één Vlaams bestuursrechtscollege de bevoegdheid voor alle betwistingen inzake Vlaamse bestuurlijke beslissingen kan omvatten. De integratie van de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen is daar één concreet voorbeeld van. De Vlaamse Regering wil bovendien dat zo veel mogelijk betwistingen inzake het Vlaams omgevingsrecht door de Vlaamse bestuursrechtspraak behandeld kunnen worden. Daarom wordt onder meer onderzocht of zowel de bevoegdheden van de Raad voor Vergunningsbetwistingen als de bevoegdheid voor de beroepen tegen ruimtelijke uitvoeringsplannen en over complexe projecten geïntegreerd kunnen worden in het licht van één Vlaamse Bestuursrechtspraak, bij voorkeur binnen één bestuursrechtscollege. Een homogenere en minder complexe rechtsbescherming in het Vlaamse omgevingsrecht staat daarbij centraal.

Het onderzoek zelf zal een jaar in beslag nemen, op de werkmiddelen genomen worden, en zal een voorstel doen van ideaal model van Vlaams Bestuursrechtscollege.

7 LIJST MET AFKORTINGEN

AFCOS:	Anti-fraud coordination service
GGB:	Gemeenschappelijke Gegevensbank
LIVC(-R):	Lokale Integrale Veiligheidscellen (inzake radicalisme)
MaCH:	Mammoth at Central Hosting (dossierbeheerapplicatie voor rechterlijke orde)
OLAF:	European Anti-Fraud Office
SIPAR:	Système Informatique PARajudiciaire (databank van de justitiehuisen)
SISSET:	Système Information/Informatie Systeem Elektronisch Toezicht
VCET:	Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht

8 BIJLAGE: OVERZICHT VAN BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN

Titel	Aard van het initiatief	Beleidsveld	Entiteit(en)	Korte omschrijving	Status
Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden	Samenwerkingsakkoord	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Welzijn en Samenleving	Bijsturing van het in 2014 door de ministers ondertekende akkoord (dat nog niet werd bekrachtigd via wet noch via decreet)	In opmaak
Decretaal verankeren van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden	(instemmings)decreet	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Welzijn en Samenleving	Decretale verankering van het nieuwe samenwerkingsakkoord (cfr. supra)	Nog op te starten
Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van hoofdstuk 4 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot wijziging van artikel 10 en 13 van het besluit van de Vlaamse Regering	BVR	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Welzijn en Samenleving	Hoofdstuk 4 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden dient vertaald te worden in een besluit van de Vlaamse Regering dat de gegevensverwerking en -uitwisseling in functie van	In opmaak

van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden				de praktische organisatie en de individuele hulp- en dienstverlening aan gedetineerden regelt.	
Ministerieel besluit over de beveiligingsmaatregelen van het digitaal systeem in het kader van de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden	MB	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Welzijn en Samenleving	Het (ontwerp) BVR bepaalt dat de minister de beveiliging van het digitaal systeem in het kader van de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden regelt.	In opmaak
Besluit van de Vlaamse regering betreffende de juridische eerstelijnsbijstand	BVR	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Welzijn en Samenleving	Besluit ter uitvoering van de bepalingen inzake juridische eerstelijnsbijstand uit het decreet houdende justitiehuisen en juridische eerstelijnsbijstand	In opmaak
Decreet houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake	Decreet	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Justitiehuisen	Dit decreet machtigt de leden van een aantal Vlaamse diensten en voorzieningen om te kunnen deelnemen aan een casusoverleg binnen een lokale integrale veiligheidscel inzake radicalisme, extremisme	In opmaak

radicalisme, extremisme en terrorisme					en terrorisme (LIVC R), conform artikel 458ter Sw. en artikel 3, §1, tweede lid, tweede streepje van de wet van 30 juli 2018 tot oprichting van lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme. Daarnaast bepaalt het decreet ten aanzien van deze Vlaamse diensten en voorzieningen ook een aantal modaliteiten van deelname.	Nog op te starten
Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme	Samenwerkingsakkoord	Justitie Handhaving	en	Departement WVG – afdeling Justitiehuisen	Het samenwerkingsakkoord wil de modaliteiten bepalen van het casusoverleg binnen de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme.	
Besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, wat de justitiehuisen betreft.	BVR	Justitie Handhaving	en	Departement WVG – afdeling Justitiehuisen	Tenuitvoerlegging van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, voor wat de justitiehuisen betreft. Meer bepaald: de aanpassing van hun	In opmaak

					organisatie aan de hervormde gerechtelijke arrondissementen, de voorwaarden voor de oprichting van antennes, de bewaartermijnen voor de persoonsgegevens en de inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019.	
Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van gespecialiseerde programma's en samenwerkingsverbanden in het kader van de opdrachten van de justitiehuizen	BVR	Justitie Handhaving	en	Departement WVG – afdeling Justitiehuizen	Het besluit wil de voorwaarden bepalen voor het afsluiten van een subsidieovereenkomst. Verder beoogt het ontwerp nadere regels te bepalen voor de toekenning en uitbetaling van de subsidie, alsook inzake de verantwoording en de controle.	In opmaak
Samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg.	Evaluatie en herziening samenwerkingsakkoord	Justitie Handhaving	en	Departement WVG – afdeling Justitiehuizen	Op basis van evaluatie en vertrekkend vanuit het perspectief van de slachtoffers herzien van het bestaande samenwerkingsakkoord.	In opmaak
Samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de	Evaluatie en herziening samenwerkingsakkoord	Justitie Handhaving	en	Departement WVG – afdeling Justitiehuizen	Op basis van evaluatie herzien van het bestaande samenwerkingsakkoord.	In opmaak

begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.							
Oprichting Agentschap Justitie en Handhaving	Besluit van de Vlaamse Regering indien agentschap rechtspersoonlijkheid	Justitie Handhaving	en	Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken	Oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving met wijziging van diverse besluiten, waaronder BVR 31 maart 2006 Departement WVG	Nog op te starten	
Kaderdecreet bestuurlijke handhaving	Decreet	Justitie Handhaving	en	CVH	Evaluatie 1e tranche Invoegen 2e tranche (bestuurlijke maatregelen)	In opmaak	
Decreet integriteitsbeoordeling openbare besturen	Decreet	Justitie Handhaving	en	CVH	Bestuurlijke handhaving georganiseerde criminaliteit	Nog op te starten	
Bestuurlijk sanctieregister	Decreet	Justitie Handhaving	en	CVH	Aanpassingen, inwerkingstelling en implementatie artikelen 74 e.v. KBH	Nog op te starten	
Bestuurlijk sanctieregister	BVR	Justitie Handhaving	en	CVH	Toegangsrechten sanctieregister	Nog op te starten	
Informatie-uitwisseling	Samenwerkingsakkoord	Justitie Handhaving	en	CVH	Bezoeken informatie uit strafdossier/bestuurlijk sanctiedossier	Nog op te starten	
Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges,	Wijziging besluit van de Vlaamse Regering	Bestuursrechtspraak		Dienst van de Bestuursrechtscolleges	Het besluit wijzigt niet de basisregels, maar geeft de mogelijkheid om de analoge verzending van documenten aan de Vlaamse bestuursrechtscolleges, die onder het	Lopende	

wat het digitaal loket betreft				toepassingsgebied vallen van het DBRC-decreet, te vervangen door het uploaden en neerleggen op een beheerd en beveiligd loket.	
Digitaal platform	Wijziging van decreet en besluit van de Vlaamse Regering	Bestuursrechtspraak	Dienst van de Bestuursrechtscolleges	Vervolgens wordt het digitaal loket uitgebouwd tot een digitaal platform waardoor de volledige administratieve afhandeling van de procedure bij de bestuursrechtscolleges digitaal kan verlopen. Ook dit zal juridisch mogelijk gemaakt worden via wijzigingen aan de regelgeving.	Nog op te starten
Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat de verkorte procedure betreft	Wijziging besluit van de Vlaamse Regering	Bestuursrechtspraak	Dienst van de Bestuursrechtscolleges	Hierdoor kan de Raad voor Vergunningsbetwistingen de verkorte procedures ook flexibeler toepassen, namelijk nu ook op de vernietigingsvordering op de schorsingsvordering afzonderlijk, ook al staan ze in eenzelfde verzoekschrift, waar voor het vroeger enkel kon voor het volledige verzoekschrift.	Lopende

Decreet tot wijziging van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges	Wijziging van decreet en besluit van de Vlaamse Regering	Bestuursrechtspraak	Dienst van de Bestuursrechtscolleges	Verfijnen van DBRC-decreet en DBRC-procedurebesluit	Lopende
--	--	---------------------	--------------------------------------	---	---------